

МІСТЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Число 2 (9)

1960

Рік IV



М. Павлушкив — керівник Спілки Української Молоді. Засуджений Москвою на процесі СВУ в Харкові у 1930 році. Загинув на засланні.

"МІСІЯ УКРАЇНИ"
орган
Головної Управи
Спілки Визволення України

MISSION OF UKRAINE
published by
the Association for the Liberation of Ukraine

MISSION UKRAINE
Herausgeber
Bund zur Befreiung der Ukraine

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ "МІСІЇ УКРАЇНИ"

За 6 чисел	За 3 числа	Окреме чис.
Австралія	— 20 шіл.	— 10 шіл.
Австрія	— 15 шіл.	— 10 шіл.
Англія	— 10 шіл.	— 6 шіл.
Аргентина	10 пезів	6 пез.
Бельгія	— 80 б. фр.	— 45 б. фр.
Бразилія	50 крз.	— 27 крз.
Венесуела	— 600 б.	— 300 б.
Німеччина	— 4 н.м.	— 2.50 н.м.
Нова Зеландія	— 20 шіл.	— 10 шіл.
США і Канада	— 2 дол.	— 1 дол.
Парагвай	25 гуар.	15 гуар.
Франція	400 ф.фр.	200 ф.фр.
Швеція	7 кор.	4 кор.

В інших країнах у перечисленні на валюту даної держави.

Замовлення на пересилату й грошові перекази слати на адресу:

Mission of Ukraine
Box 51, Postal Station "C",
Toronto 3, Ontario, Canada

Редакція
Політичний Відділ Головної Управи СВУ
Головний редактор С. Підкова

Редакція застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову. Статті підписані авторами, не обов'язково висловлюють погляди чи становище редакції. Анонімних матеріалів і статей не поміщуюмо. Передрук дозволений за поданням джерела

Матеріали до друку слати на адресу:

ALU (SVU), Inc.
P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York 3, N. Y., USA.

З МІСТ

Т. Бульба-Боровець — Підсумки вчорашиного	1
Постанова Г. Р. СВУ в справі УНРади	4
С. Підкова — Словами ворога	5
Наталя Павлушкива — 45 мінус 1	8
В. Коваль — Розсадники культу Юди й підлоти	11
Агент М. Вербицький і УРДП	17
Третій З'їзд Асоціації	18
М. Сердюк — СВУ і Спілка Української Молоді	21
З діяльності СВУ	22
З українського життя	28
Кат України	29
З листів до редакції	29
The Association for the Liberation of Ukraine (SVU) and the Ukrainian Youth Association (SUM)	31

Вимагайте "Місію України" у всіх українських книгарнях!

Добровільними пожертвами на Пресовий Фонд сприяйте розбудові друкованого слова Спілки Визволення України.

Редакція



МІСІЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПІЛКИ ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Т. Бульба-Боровець

ПДСУМКИ ВЧОРАШНЬОГО

На вершинах руїни

Так треба було б назвати "конференцію на вершинах", яку бралися переводити в половині травня ц.р. політики з Москви, Вашингтону, Лондону й Парижу. Ініціатором конференції був "мироносець" Хрущов, якого підтримував Лондон, а Вашингтон і Париж після заяв про те, що, як довго дипломатичним шляхом не осягнеться розв'язання спірних питань, немає потреби скликати конференцію голів чотирьох держав тільки на те, щоб вислуховувати пропаганду Москви, нарешті уступили й конференція "відбулась"...

Шлях до цього досить скомплікований, на що вказує кілька подій, які відбулися на протязі 1958 р. Це була "туристика" високопоставлених людей зі США до ССР, а з ССР до США. У висліді почався обмін виставками та відвідинами Хрущова у США у 1959 р., під час якої й було досягнуто торгу про конференцію на вершинах.

На 14-те травня до Парижу з'їхались: президент Айзенгавер, прем'єр-міністер Мекмілен і Хрущов. Їх очікував господар, президент Де Голь. Всі вони прибули зі своїми міністрами, начальниками генеральних штабів, маршалами і генералами, з директорами й секретарями та з хмарою дорадників і "експертів" від комунізму, що мали всі рецепти на те, як рятувати людство від "атомової заглади" мирним співіснуванням — деспотії з демократією. Світова преса та всі середники пропаганди й інформації розтрубили що подію, як одиноку надію "врятувати мир".

Але в наслідок зістрілення советами американського розвідчого літака Ю-2 над Свердловськом саме в дні перед конференцією зчинило паніку зачічих душ. Ніхто не знов з чим приїхав до Парижу Хрущов, що він привіз: мир чи війну?... І коли б знайшовся тоді хтось розумний на Заході та сказав, що Хрущов, ще більше боїться війни, як вони усі разом, то його напевно б розідрали на шматки!

Хрущов з цього скористав і конференцію зірвав!

Так скінчилася комедія "великих чотирьох". Мекмілен мало не зомлів, Де Голь викинув до сміткарки свій найновіший плян, а Айзенгавер, приму-

сово усміхаючись, заявив: "Хрушов нас нарешті об'єднав".

І якби не дурійка Хрущова на пресовій конференції, яку для нього було влаштовано в Парижі перед від'їздом на "родину", то все для Москви було б в найкращому порядку. Але на цій конференції він втратив рівновагу й повівся, як секретар ком'ячейки на колгоспних зборах. Він виявив себе, як останнього дурня. Так він міг поводити себе тільки на колгоспних зборах, а не у вільному світі, де немає НКВД. Для нас це не було великою потіхою, бо щойно тепер ми побачили, якими ж обер-дурнями є оті всі "експерти", які спричинилися до того, щоб їхніми прем'єрами та президентами — діячами світових потуг, ось так бавився цей московський хам і обердурень!

Це був для не-комуністичного світу своєрідний шок, який витворила поведінка московського хаміла, бо ще недавно його так мило приймали та гостили не тільки офіційні державні чинники Західні, але й навіть королівська родина у Лондоні.

Зате поневолені Москвою народи мають повне задоволення, бо справилося те, про що антикомуністи всіх націй твердили та без успіху попереджали Західні уряди. Але вони слухали "експертів" у підсоветських справах!

Після провалу в Парижі преса не-комуністичного світу знову підняла паніку. З'явились різні фантастичні припущення та висновки на підставі "аналізи" всіх подій, що спричинили на думку "експертів" зрив конференції Хрущовим. Одні пояснювали це економічними труднощами в ССР, інші натиском сталінської фракції, ще інші — натиском Малиновського, ще інші — натиском антипартийної групи, а зокрема тиском червоних китайців, які є проти політики співіснування. Але ні один з "експертів" не подав правдивої причини зриву тієї конференції Хрущовим, а саме, що конференції, які ліквідували конфлікти, що їх створює сама Москва, Хрущову не потрібні!

Ю-2

Ці два знаки та одна людина не на жарт перелякали Москву. Був це розвідчий літак, керований

капітаном Паверсом, який згідно московських по-домлень, 1-го травня зістрілено ракетою з висоти 60 тис. футів над м. Свердловськом на Уралі. Пілот врятувався зі спадохроном, а з уламків літака москали витягли якимось "чудом" непошкоджені фотокамери з фільмами воєнних об'єктів, які були автоматично зафільмовані під час лету, апарати для виявлення місць атомових споруд і ракетних баз, що були зареєстровані апаратами. Як цей літак так і подібні інші були в службі американської розвідки від 1956 року під керівництвом Еллена Далеса, що підлягає безпосередньо урядові США.

Розвідчі машини цього типу дали американському урядові неоціненої ваги матеріали, які на терені ССР через тотальну терористичну контролю населення не може здобути жодна інша розвідка. З американської преси відомо, що над теренами ССР американці зробили 200 таких розвідчих польотів!

В цілому світі шпигунство є неофіційно складовою частиною офіційної політики. Вся система московського большевизму тримається на масовому внутрішньому та зовнішньому шпигунстві, особливо в США, де, крім спеціальних московських агентів, виконує цю "роботу" комуністична партія США, що подає Москві всі відомості, які їй потрібні про цю країну. Демократичні свободи в Америці є найкращим ґрунтом для зовсім не ризикованої в багатьох ділянках московської розвідки. Сам "Нікіта", під час свого знайомства з Е. Далесом у Вашингтоні, подаючи йому руку, сказав ніби жартом: "А, ми давно знайомі. Я читаю ті самі рапорти Вашої розвідки, що й Ви".

Яким способом літак Ю-2 з живим пілотом потрапив до рук червоних, лишається таємницею й після суду над Паверсом у Москві, що відбувся в серпні ц.р.. та з якого московська пропаганда намагалася зробити "суд" над президентом США, який, мовляв, не хоче "миру", а посилає шпигунів на територію ССР.

Жодний уряд не має права вести розвідку на чужій території, але всі держави її провадять. США мають таке саме неписане право, особливо у відношенні до комуністичних держав, а зокрема до ССР, комуністичні верховоди якого плянують загарбання усього світу. І коли б уряд США був зумів стати твердо на тій політично-стратегічній позиції, яку йому уможливлюють його збройні та матеріальні й технічні можливості переваги над ССР, Москва ніколи б не наважилася, а зокрема Хрущов, обзвівати голову чужої держави злодієм і розбійником, як це було зроблено у відношенні до президента США Д. Айзенгавера!

Такий висновок ми робимо на підставі відомих фактів. Москва була "героєм" у Мадярщині, а червоні китайці в Тибеті, але вони обое бояться зачипати південну Корею та Формозу, або Західний Берлін, бо там стоять збройні сили США і їх союзників! Це перше, а друге — небезпека зовнішньо-

го конфлікту автоматично відкриває Москві тисячі внутрішніх фронтів, які в середині ССР і в його сателітах тільки пригашені. І Москва про це знає!

Японія

13-го червня ц.р. президент Айзенгавер виїхав у намічену подорож до Філіппін, Формози, Японії і Південної Кореї, щоб скріпити дружбу США з цими союзниками.

Москва й Пекін ще не встигли перетравити успіхів від "вершини" і "гніву народу" в Кореї і в Туреччині, які повиганяли "диктаторів" і "американських лъкаїв"; гніву "советського народу", що "примусив" Хрущова відкликати візиту Айзенгавера до ССР за те, що він "зірвав вершини" в Парижі, як тут з'явилася нова нагода скомпромітувати США за "агресію" в Азії.

Подорож президента США почалась величезним троївтом на філіппінських островах — цій бувший американській колоніальній території, що після II-ої світової війни, без найменшої ворожнечі з обох сторін, одержала від США сувереність. Колоніальні держави мають добрий приклад, як треба обходитись з колоніями.

З таким самим ентузіазмом привітала Айзенгавера Формоза. У своїй промові президент Чан-Кай-Шек підркеслив, що уважає Айзенгавера своїм старим другом по зброї. Але тут всю велич уроочистостей притемнював той факт, що, з вини Рузвельта і Трумана, Айзенгавера вітає не 600 мільйоновий Китай, а малий острівок, який "зубами" тепер тримає Вашингтон.

На передодні виїзду з Філіппін до Японії Айзенгавер одержав від японського уряду телеграму, яка затмарила увесь троївм його походу дружби і доброї волі. Ця телеграма нанесла величезного удару по міжнародному авторитетові США. Голова японського уряду Кіші просив, щоб президент Айзенгавер свою подорож до Японії відклав, бо японська влада не в силі гарантувати йому особисту безпеку.

Що ж примусило уряд Кіші вислати таку телеграму? Причиною цього були демонстрації студентів на вулицях японської столиці Токіо та по всій Японії проти візиту президента США і союзного договору між Японією і США. На чолі демонстрації йшли будійські та християнські священики, професори високих шкіл, визначні науковці, соціалістична партія, як парламентарна опозиція, і явно комуністичні студентські та робітничі організації, а за ними 200.000 маса народу! Спочатку ці демонстрації мали "мирний характер", але пізніше в руках студентів з'явилися ломи, сокири та каміння, почалася облога, а пізніше розгром парламенту, урядових будинків та приватних мешкань міністрів японського уряду й американської амбасади.

Японська поліція має докази, що на кампанію зриву візити Д. Айзенгавера Москва й Пекін перепачкували до Японії півтора мільйони доларів! Керували демонстраціями комуністи з явною допомогою японських "керенських", які, як виявляється, навіть в 1960 році нічим не відрізняються глупотою від їх російського прототипа з 1917 року.

Японія з її сучасною цивілізацією, побудованою на старих лицарських традиціях, уважалася антикомуністичною фортецею Далекого Сходу, але сьогодні цю фортецю захищано.

Червона Куба

Майже у всіх Південно та Центрально-Американських державах вибухають "безкровні революції" проти "диктатури" їх урядів за "демократію". До таких "революцій" вже давно призвичаївся цілий світ, бо після неї приходить до влади новий диктатор, який провадить ту саму диктаторську внутрішню і ту саму зовнішню політику, що й його попередники. А міжнародний "бізнес", у який вкладено великий американський приватний капітал, йшов далі без перешкод і змін.

П'ять років тому, в американській та світовій пресі почалася кампанія проти деспотії президента Куби ген. Батісти. В листопаді 1956 року світ облетіла вістка, що на острів Кубу висадився десант кубинських "демократів" під командою молодого правника Фіделя Кастро. Ця партизанска група пробралась в недоступні гірські терени острова і звідти почала диверсійний наступ проти уряду Батісти за "свободу й народовластя". Кастро у своєму розпорядженні мав друкарні, радіовисильню, і вся його "війна" провадилася більше пропагандою ніж зброею. За рік ця пропагандивна машина розложила населення Куби та армію Батісти. Цілі частини її почали переходити на сторону повстанців. Ніяких поважних воєнних операцій на Кубі не було. Уряд Батісти спочатку висміяв згаданий "десант" і заявив, що на ліквідацію цієї банди навіть не треба посыпати військо, але Кастро за дуже короткий час оволодів Кубою, а Батіста втік...

США та інші держави визнали новий "демократичний" уряд Куби. Але цей уряд почав масово судити та карати на горло "ворогів народу" — всіх тих, що були на державній роботі за диктатури Батісти. Цілий світ насторожився, бо такого при всіх переворотах в Америці ще не бувало.? Преса підняла гвалт, що це є большевицькі методи порахунків з противником, а Кастро відповів на це тим, що "передав" "народові" всі американські підприємства. Так само "народ" перебрав всі видавництва. З великих маєтків та плантацій "народ" зробив "колгоспи", для внутрішньої торгівлі "народ" створив кооперативи, а зовнішню торгівлю Кастро почав переводити з Москвою, червоним Китаєм та з країнами "народної демократії". Для популяризації цієї торгівлі в цілій Південній Америці Кастро у 1959 році зорганізував на Кубі со-

вєтську виставку, яку приїхав з Москви відкрити Мікоян.

Сьогодні Куба є політичною і воєнною базою Москви на віддалі 90 миль від побережжя США.

Але це не все... Американська преса опублікувала матеріали, які доводять, що повстання на Кубі керувалося не Кастро, а ватажком комуністичної партії Куби Д. Марінелло, який тепер є членом "політбюро", що фактично керує Кубою; виявляється, що Кастро був понад 7 років президентом комуністичного студентського союзу Південної Америки; що його брат Рауль Кастро проходив двічі курси політграмоти, конспірації й шпигунства та партизанської тактики в Москві, що фінансування та постачання партизанки провадила Москва. Тепер ця червоно-московська база являє собою смертельну небезпеку для цілої Західної Гемосфери.

Але виявилось і інше. Про всі ці акти з життя обох Кастрів знов і американський уряд і преса? І цікаво, що Батісту американська преса називала все "диктатором", а Кастра навіть і сьогодні ніхто не наважиться назвати комуністом? США відмовили в продажі зброї урядові Батісти, а кастровці зовсім вільно збиралі в США гроші на купівлю зброї?

Хто ж провадить у США таку "політику", що для поневолених Москвою народів винайшов "непередрішення", зате сприяє комуністичній диверсії під боком у США?

Поразка в Ляосі

В південносхідній Азії американська політика також потерпіла поразку. Державний переворот, що його вчинив капітан Кон Лі переміг. Король доручив сформувати уряд місцевому "нейтралістові" Суван Фумі. Але в Азії невтралісти вороже відносяться до Заходу й по-дружньому до ССР. Антикомуністичний і проамериканський уряд в Ляосі скинуто. Тепер виникає загроза для Південного В'єтнаму, Камбоджі і Таї. В Ляосі США витратили величезні кошти (285 мільйонів доларів!) згідно допомоги відсталим країнам. При допомозі США через джунглі були прокладені дороги й прориті канали для зрошування. Все це тепер пропало задарма!

Чорний вулкан

Цілий континент Африки проходить милевими кроками два процеси: перший — формування з різних племен нових народів та їх усамостійнення з під влади європейського колоніалізму, а другий — комунізації під московським гаслом "національного визволення". Прикладом для цього може служити бельгійська колонія Конго, якій Бельгія давала самостійність. Але ще не встигли бельгійські війська залишити цю країну, як окремі провінції великої території зрекліся підпорядкуванню центральному урядові. З цього скористала Мос-

ква, яка відразу, через вишколених у Москві тубільних пропагандистів, почала розпалювати ворожнечу серед місцевого й дикого ще населення проти бельгійських поселенців та бельгійців взагалі, які, мовляв, не бажають залишити Конга.

Покищо втручання Об'єднаних Націй, щоб навести порядок у цій новій державі, натрапляють на велике турнощі міжусобної війни різних племен. Москва підвозить до Конга зброю та навіть літаки, які передала центральному урядові для приборкання племен, які зажадали самостійності їх провінцій, колишніх складових частин цієї бельгійської колонії.

Отже хліб з цих протиріч косить московський комбайн. Тисячі африканської молоді притягається на "студії" до СССР та в червоний Китай. Там з посеред них відбираються найздібніші, які проходять політичний та воєнний вишкіл, щоб повернувшись до Африки керівниками "національного визволення", або вже в суворенні держави для насаджування "комунізму".

У 1958 році французька колонія Гвінея одержала від Франції самостійність і звернулась до Франції та США по економічну допомогу на побудову великої дамби та загальної розбудови. Із-за союзу з Францією США грошей не дали. Але ці гроші дала Москва! І сьогодні Гвінея є універсальною базою комунізму на цілу Африку. Тут в кві-

тні п.р. відкрито найсильнішу радіостанцію в Африці та величезну фабрику друку літератури на всіх африканських мовах. Очевидно, що є тут і школи шпигунів та диверсантів, яких Москва вишколює тепер на місці!

Свою першу розвідчо-диверсійну базу в Африці москалі заснували давно, в Абісинії, під покришкою "медичної допомоги" африканцям, де вони утримують кілька шпиталів та величезний штаб амбасади і всяких місій. Цей персонал вивчає місцеві умови та підготовляє плани опанування цілим чорним континентом.

Фінансова "допомога" СССР Єгиптові в побудові споруд на річці Ніл та інші технічні місії в арабських державах — все це здійснення єдиного пляну Москви до загарбання всієї Африки.

Такі є невеселі підсумки вчорацького для Західного світу, а зокрема для США, і єдиним проблемом у скріпленні позицій Вашингтону є перемога американської політики в Коста Ріка, де відбулася чергова сесія міністрів закордонних справ Організації Американських Держав. На цій сесії латино-американські держави засудили режим Ку-би за його зносини з комуністичним світом, а зокрема з Москвою, що є великою поразкою пропаганди Кастро в цих країнах про те, що небезпекою для південної Америки є 'імперіалізм янки', а не Москви.

ПОСТАНОВА

ГОЛОВНОЇ РАДИ СВУ В СПРАВІ ПРИСТУПЛЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

Головна Рада Спілки Визволення України, яка згідно Статуту СВУ, Розділ 4, § 20 є її законодавчим органом між Великими Вічами, виносить цю постанову в 30-ліття судового процесу, що його влаштували в Харкові у 1930 році московські окупанти над Проводом Спілки Визволення України і її складової частини Спілки Української Молоді. Відновлена на чужині СВУ виконує цим зобов'яння перед її попередниками, які в консолідації всіх українських самостійницьких сил вбачали єдину запоруку перемоги над зовнішніми і внутрішніми ворогами України.

В окупованій червоною Росією Україні, Спілка Визволення очолювала визвольну боротьбу українського народу проти московських загарбників, ставлячи за ціль відновлення української державної незалежності — Української Народної Республіки на всіх українських етнографічних землях. Відновлена на чужині СВУ продовжє справу її попередників, що впали в боротьбі за волю України.

Консолідаційною платформою Спілки Визволення в Україні був національний солідаризм, під кличем якого — "Нація над клясами — Держава над Партіями!" — об'єднувались українські самостійницькі протикомуністичні сили українського народу. На цій платформі стоїть і відновлена на чужині СВУ.

Тому що Українська Національна Рада на еміг-

роції успадкувала правні підстави презентанта останнього періоду української державної незалежності — Української Народної Республіки, Головна Рада відновленої на чужині СВУ уважає її за базу консолідації всіх українських самостійницьких сил, та зобов'язує Головну Управу СВУ проробити старання, щодо вступу Спілки Визволення України в члени Української Національної Ради, згідно її Тимчасового Закону, Розділ II, Стаття 5.

Головна Рада СВУ виносить постанову про приступлення СВУ до УНРади з наміром скріпити та піднести авторитет українського Державного Центру на чужині, бо Спілка Визволення України в роки її підпільної діяльності в Україні була в тісному контакті з Урядом УНР., який перебував на еміграції, а теперішнім головою Головної Управи СВУ на чужині є от. Т. Бульба-Боровець, який у 1940 році, під час другої світової війни, наказом Президента і Головного Отамана Військ Української Народної Республіки Андрія Лівицького був призначений Головнокомандуючим Української Повстанчої Армії, що провадила партизанську війну проти німецьких і московських окупантів на українських землях.

З Богом за Україну!

Головна Рада СВУ.

На чужині, вересень, 1960 року

СЛОВАМИ ВОРОГА

Вже в 1925-26 рр. московська пропаганда мала похвалки, що ми, мовляв, уже починаємо переганяти Америку, яка неспроможна на такі грандіозні замахи будівництва, як советський союз. І в тих роках академік С. Єфремов у своєму щоденнику писав:

"Нова модна тема-Дніпрельстан. Як той усюди сущий Каніхтферштан, всюди тепер бренить Дніпрельстан, Дніпрельстан. Грандіозний задум, про який мріяли давно уже, зробити Дніпро вільним од порогів та судоходним на всьому протязі, і грандіозних вимагає звідси видатків. Кажуть, що як американцям розгорнули цей план, то вони захопилися, хвалили, улюкали від здивування. Але коли ім запропонували дати на те грошей, практичні янки одкали: "Знаєте, коли б у нас, в Америці, складено було такий план, то ми б сказали, що наша країна занадто бідна, щоб це витримати".

Під час обшукув, знайшли щоденник С. Єфремова, і він опинився в руках Панаса Любченка. Ко-ристаючи з такої нагоди, Любченко, скрізь і всюди почав вигукувати: "Ось як висміював Єфремов величне будівництво Дніпрельстану". Але не встиг ще Панас Любченко виголосити обвинувачення про-ти провідних членів СВУ, а зокрема проти С. Єфремова, як у Канаді з'явилася брошура п.н. "Ганебна діяльність петлюрівщини". Вийшла вона "Накладом робітничо-фармерського видавництва" (Вінніпег, Ман., Канада 1930).

Але не дивлячись на 30-літню давнину, ця бро-шура не лише не втратила своєї актуальності, а навпаки набула подвійної ваги і то з двох причин: поперше — в ній доповнюється історія Спілки Визволення України матеріалами з тих зізнань, про які мало відомо ширшому загалові, а по-друге на по-верхню випливає ганебна роль українських кому-ністів по за СССР, як п'ятої колонії Москви.

У цій брошурі прокурор Михайлік подає про Єфремова такі дані:

"Після розгрому польських окупантів і петлюрівців, одна частина членів "БУД" втікала за кордон, а друга, серед них і Єфремов, окопалися нелегально на Україні. Через деякий час Єфремов вирішив легалізуватися. Че-рез Українську Академію Наук було подано прохання до Раднаркому України дозволити йому повернутися пра-цювати в Українську Академію Наук. Він дав урочисту обіцянку цілковитої лояльності. Але повернувшись, він негайно відновлює діяльність "БУД". Єфремов щільно зв'язується з отаманами петлюрівських банд... Таким "слав-нозвісним" отаманом, як Ангел, Гайовий, Дерещук, Шляховий, він дає поради, як збройно боротися проти Рад-влади, і фактично є іхній справжній ідейний керівник. За згодою "БУД" розпочав свій рейд генерал-хорунжий Тютюнік"...

З брошури довідуємось, що обвинувачений С. Єфремов на попередньому слідстві зізнав:

"В квітні 1926 р. я одержав лист од Л.Чикаленка, з неве-ликою допискою В.Садовського, і цей лист показав нам,

що підготовчий період треба скінчити і заходжуватися коло справи організації вже реально. Чикаленко писав, що останіми часами одбулося за кордоном кілька нарад з участию діячів УНР, і наради ті вирішили, що вже пора закласти визвольну організацію і подати про те ж таки гасло на Україні, яке було умовлене ще на Берлінській нараді з Ніковським. Як учасників нарад, а разом і членів майбутньої організації, Чикаленко називав: С. Петлюру, І. Мазепу, А. Левицького, Феденка, Чикаленка Л., В. Садовського, Ол. Шульгина, В. Прокоповича, О. Потоцького, Д. Дорошенка. Організація має поєднати тих з емігрантів, що стоять на позиції УНР, виробивши компромісово програму для такого об'єднання..."

В червні 1926 р. з ініціативи Єфремова відбулося перше засідання СВУ. І на цьому засіданні, в приміщенні Дурдуківського було вирішено:

"Від критики радянської системи та переліку загальних передумов, що викликали необхідність боротися проти радянської влади, Єфремов перейшов до формульовань, запропонованих ним в принципі, політичної пла-тформи "СВУ". У мотивованому викладі цих пунктів самим С. Єфремовим, плятформа "СВУ" така:

- 1) Організація зв'яться "Спілка Визволення України" і становить своїм завданням визволення українського народу на всіх просторах його етнографічної території і заснування незалежної і самостійної Народної Республіки.
- 2) Державний устрій української республіки засновується на демократичних засадах, на чолі її стоїть виборний президент, виконавча влада належить кабінетові народних міністрів, одповідному перед радою народних представників".

Дальших точок плятформи СВУ канадійські комуністи не подають, щоб робітники і фармери Ка-нади не довідалися правди, за що ж крім цих двох пунктів боролась СВУ.

Дальші точки плятформи були такі:

- 3) Громадянам Української Народної Республіки законом гарантовано всі громадські права без різниці статі: активне й пасивне виборче право на підставі вселідного, рівного, безпосереднього і таємного голосування, воля слова і друку, незайманість осіб, воля зборів і коаліції, воля совісти і т. інш. Але на початку існування Республіки задля забезпечення того дозволяється урядові у важливих і невідкладних випадках обмежувати громадські права, коли б вони загрожували існуванню Респу-бліки. Це може бути тільки тимчасово і ніяк не постійним заходом і повинно бути аргументовано і виправдано в кожному окремому випадку.
- 4) Економічна політика засновується на праві власності"...

Як бачимо, у тій політичній плятформі, яку висловив академік С. Єфремов немає жадної "ганебної діяльності петлюрівщини", навпаки, є всі ті демо-кратичні засади й свободи, яких ніколи не було і не буде в Україні за панування московських оку-пантів.

Що ж торкається зневажливого слова "петлюрівщина", яке канадські комуністи, підкреслюють в брошурі, то всі члени СВУ направду були петлюрівцями! Не ленінці чи сталінці, а петлюрівці! Свою відданість ідеям С. Петлюри український народ за- свідчував і в жахливих умовинах совєтської диспо- тії. Про це українські комуністи в Канаді пишуть:

"В. Чехівський, який здійснював в УАПЦ політичну лінію української контрреволюції, запропонував відправити в київському Софіївському соборі панахиду по Петлюрі. С. Єфремов та його група з конспіративних міркувань не пристала на таку одверту антирадянські демонстрації. Проте панахиду відправлено 30 травня 1926 року; для цього використано, як прикриття десятиліття з дня смерти письменника Ів. Франка".

Обвинувачений М. Павлушкив з приводу цього свідчив:

".... У день панахиди, чи на передодні її, як прийшов до мене Матушевський Б., то опрацювали ми з ним уда- вох текст коротенької листівки, яку задумали кинути під час панахиди з хорів собору..."

Характеристичним є те, що С. Єфремов, який ставився до терору, як засобу боротьби з окупантами, негативно, після вбивства С. Петлюри його змінив. Про це з брошури довідуюємося:

"Після вбивства Петлюри (московським агентом — С.П.) С. Єфремов і В. Дурдуківський уже відверто про- повідували необхідність масових терористичних актів, як помсти за смерть Петлюри, пропонуючи молоді ста- вати на цей шлях".

Про це також свідчить М. Павлушкив:

"...Остаточне ствердження цієї звістки викликало в Єфремова цілком виразні і недвозначні слова про те, що тепер от українці повинні показати її свою твердість і любов свою до забитого отамана. За кожний волос їого повинна загинути комуністична голова. Страшна повинна бути помста нації на убивство свого проводиря і по- винна безпосередньо розгорнутися у всенародній визво- лальній рух, притягти ним до себе увагу всього культур- ного світу..."

І далі М. Павлушкив:

"...На думку Єфремова треба було викорінити і вза- галі все, що пахло тільки реальним комунізмом, насам- перед усіх об'єднаних навколо Комінтерну, не обмежу- ючись самими "отечественними большевиками"...

А обвинувачений В. Дурдуківський говорив:

"...Сталін є наш найголовніший ворог, що він три- має своєю непереможною волею всю владу, що коли б його не було, то СРСР напевно розпався б, і тоді Україна була б вільна"...

І далі:

"...Пригадую одного разу, наслухавшись скарг сту- dentів (М. Павлушкива і Ю. Виноградова) на утиスキ в ВІШ-ах, які особливо підсилились з того часу, як нар- комосвіти став М. Скрипник, я разом з С. Єфремовим висловив здивовання, що серед студентів і досі не зна- їшлось ні одного такого, щоб розправився з ним (з М. Скрипником)"...

А за часів наркомування Скрипника всюди в Інститутах та Університетах були введені, як сис- тема, доноси, слідкування, різні чистки студентів та

викладачів, то про це свідчить обвинувачений М. Павлушкив:

"...Нарешті, Єфремов просто звернувся до мене — служай, Миколо, що ж думають собі чесні студенти? Неваже спокійно погоджуються з усією цією вакханалією, або тихе-нко в своєму куточку чекають баранами, поки їх не потягнуть на різницю? Неваже не стало тепер смі- ливих юнаків, щоб зібралися знищити кілька найнахаб- ніших шпиків із студенства, членів отих комісій, коли не зможуть діратись кудись повище, до всяких нарко- мів, що заправляють усією цією наволоччю".

На думку М. Павлушкива — "Комсомол - то було найсправжнісінське болото, на якому пишним цві- том проростали підлість, зрадництво, безпринципо- ва тупість і в кращому тільки випадкові кар'єризм та фанатична відданість большевизму".

"Наприкінці 1926 р., або на початку 1927 р. в помешканні Дурдуківського відбулося засідання цен- тру в справі організації "Спілки народностей". Засідання відбулося в присутності всіх членів гуртка. С. Єфремов виступив з доповіддю про вчасність та потребу утворити "спілку народностей", що об'єд- нувала б усі пригноблені національності, що заселюють СРСР, для контактування спільної боротьби проти радянської влади".

Таким чином, СВУ вже тоді прагнула, щоб виз- волити не лише саму Україну з-під московського ярма, а ставила питання спільної боротьби ширше — разом з усіма поневоленими народами, що заселювали СССР.

Особливу ненависть п'ята колона в Канаді ви- явила до ВУАН:

"Всеукраїнська Академія Наук була центром діяль- ності "СВУ". Ніде Єфремовщина не почувала себе так вільно, як у ВУАН. Це була їхня держава в державі, бо радянська влада довіряла їй була терпелива до наукових робітників".

Про одну з найважливіших ділянок, що підля- гала ВУАН — Науково-Педагогічне Товариство во- ни пишуть:

1) Науково-Педагогічне Товариство утворило українські контрреволюційні елементи, щоб боротися з Радянською владою, їй від часу заснування воно було вогнищем активної контрреволюції, а не науково-громадською організацією.

2) Заходами "СВУ" Науково-Педагогічне Товариство перетворено на знаряддя контрреволюційної роботи "СВУ".

3) Через Науково-Педагогічне Товариство ідеї "СВУ" передавали до вчительських кіл.

4) У Науково-Педагогічному Товаристві опрацьову- вали її передавали до шкіл методи шкільництва в школі і перетворення її на розсадника контрреволюційної іде- ології".

Іншими словами, Науково-Педагогічне Товариство проводило українізацію не лише національну за формулою, а її національну за змістом — це по- перше. По-друге, боронило рідну культуру, її рідну мову від ворожих північних впливів, як ідеологіч- них так і мовних.

Це спонукало в грудні 1927 р. М. Скрипника виступити в Києві на зборах секції наукових робітників з такою заявою:

"Поки не буде в Академії організований колектив членів партії, ми не зможемо поставити українську науку на службу комунізму".

СВУ через Науково-Педагогічне Товариство дійсно відограло тоді в Україні провідну роль в справі "національного відродження".

Обвинувачений К. Шило свідчить:

"...На випадок зміни влади Науково-Педагогічне Товариство можна було б використати, як методичний осередок при демократичному ладі майбутньої УНР"...

Не менш цікавою є викрита канадійськими комуністами і праця СВУ серед українських письменників. Так, наприклад, характеризуючи групу київських неокласиків, обвинувачений М. Івченко свідчить:

"...Оцінюючи, однак, минулу діяльність цієї групи, слід сказати, що вона становила у нас доволі сильну консервативну й ідеологічно антирадянську фортецю, яка не тільки перешкоджала нормальню зростати пролетарській літературі, а дуже часто збивала непевну й хитку шкільну молодь на антирадянські позиції"."

Обвинувачений А. Ніковський радив письменникам:

"Менше захоплюватись мотивами соціальних розрухів і помсти, а більше підкреслювати традиційний романтичний героїзм поодиноких ватажків селянських рухів"...

З брошури довідусьмо, що використовуючи легальні можливості, СВУ вживає такої тактики:

1) Нав'язує зв'язки з видавництвами, спочатку з приватними, а далі й з державними, намагаючись увести туди "своїх" людей, щоб видавати за допомогою цих видавництв потрібні "СВУ" книги й пропускати до радянських журналів твори, які також відповідають цілям і завданням "СВУ".

2) Закладає літературні гуртки й групи, де провадили ідеологічне "оброблювання" для залучення в "СВУ".

3) Провадить індівідуальне готовування деяких літераторів".

Л.Ахматов на процесі СВУ обвинувачував прорвідних членів СВУ, а зокрема С.Єфремова, що вони використовували українську літературу проти радянської влади. Він заявив:

"...У розділі УІІ "Історії українського письменства" С. Єфремов писав: "Літературне наше життя за останні роки минало, та й тепер минає, так болюче, так нерівно з такою напругою й так дошкільно для людей, що звикли вже здавна брати в ньому участь, що часто криком хотілося кричати чи то з болю та образи за письменство, чи на острогу письменникам. І саме тоді уста прещільно заклепано, резонатора навколо жадного, голос губиться тут же біля тебе..."

Скеровуючи вістря своєї промови проти Єфремова Ахматов продовжує:

"Ці свої міркування про умовини розвитку української літератури підсудний Єфремов висловлював ще 1923 р. в "Історії українського письменства". Він писав:

"Настала знов цензура, але що найгірше настала нечувана й нечувана, мабуть, в письменстві річ-монополія на друковане слово деяких гуртків, канонізація нових формулок, підмінювання літератури спекуляцією, саморекляма, чадне меценатство — усе те, чого й поодинці досить, щоб убити всякий поступ в письменстві. А внаслідок цього розпаношилась така деморалізація, таке "розтлініння" нравів, така задуха в сфері друкованого слова, що дихати стає іноді буквально нічим, і сором часто пече за те, що виходить з-під нечувственного друкарського станка..." .

Та невстиг ще прокурор Ахматов закінчити своєї промови проти членів СВУ, як московський вислужник, поет В. Сосюра вже видав їм присуд під назвою:

"АГЕНТАМ КУПЛЕНИМ"

І знову ви хочете на нас,
Під регіт дикий верескливий,
В пекельній музіці розривів,
Надійті поломане ярмо...
Ну, що-ж!.. Приходьте. Ми ждемо...
І ждуть на вас холодні жерла
Поставлених, де слід, гармат...
Крайні Рад
Таких гостей стрічати не вперше!—
І.... проводжать громами іх.
Агентів куплених своїх
Намарне ви до нас послали,—
Чекають іх чи кулі, грati,
Чи Соловків далекий дим...
Не пощастиль ніколи ім
Наш край з середини зірвати.
Ось цей хотів зробити так,
Але йому це невдалося,
Хоч має й сиве він волосся,
І на груді почесний знак.
Він, бач хотів у завирюсі
Вкраїну кинути на жах,
Цей спекулянт на довгих вусах
Петлюра другий...
Щоб над кров'ю
Простерти крила, наче круки...
Та піднялося море рук,
І впав цей змовник сивоборовий
Із Академії Наук".

І дійсно, неначе круки, один поперед одного починають кружляти ще над живими підсудними — Скрипник, Михайлік, Ахматов, Хвиля... Панас Любченко в своїй статті "З варшавським договором проти п'ятирічки" писав напередодні процесу:

"Але колесо пролетарської диктатури, що смертельно переїхало капіталістичну клясу, представниками якої є керівники "СВУ", на своєму повороті до ще крутішого підйому соціалістичного будівництва вивернуло, вибило з колії купку змовників..."

Від червоної Москви іншого й не можна було очікувати. "Колесо пролетарської диктатури" покотилася українськими оселями розчавлюючи під зализним ободом комунізму мільйони пухлих з голоду українських селян, жінок, і дітей. Те колесо знищило понад 250 українських письменників, критиків,

мистців, і нарешті тих, що допомагали червоній Москві підштовхувати його "по крутому підйому" до "загірної комуни". І вони, ті зрадники українського народу, згодом пустили собі кулю в лоб. Та нам байдуже до тих самогубців, на сумлінні яких лежать мільйони українських трупів. Та не байдужі ми до тих усіх, що в лиху годину віддали життя

своє на вівтар батьківщини за щастя і долю українського народу.

Проте в політиці, як і в природі, нічого не пропадає намарно. Відроджена на еміграції Спілка Визволення України підхопила прапор з рук поляглих членів СВУ і сьогодні, земля наша перехрещена петлюрівцями, що є горді з цієї назви.

ВІДПОВІДЬ, ЩО ЇЇ НЕНАДРУКОВАНО

Вельмишановному Панові

А.Драгану — Головному

Редакторові щоденника "Свобода" у ЗДА.

Вельмишановний Пане Редакторе!

З великим задоволенням прочитала я редакційну замітку в "Свободі", від 29.4. ц.р., під назвою "Наша нетерпимість". Цілком поділяю висловлені в цій замітці погляди. Але думаю, що Ви зі мною будете згідні, що ми всі, особливо преса, яка формує суспільні думки, — мусимо безкомпромісово і рішуче боротись з неправдою, з фальшуванням історичних подій, з поширенням вигаданих фактів.

Не маю сумнівів, що Ви, також як і я, вважаєте за наш спільній національний обов'язок давати категоричну відповідь і рішучу відсіч на кожне провокаційне і брехливе твердження, особливо коли воно спрямоване на паплюження і очорнювання історичних осіб, героїв нації, що віддали своє життя за визволення України.

На превеликий жаль, мушу сказати, що стаття п. К. Туркала, вміщена у "Свободі" від 26.4. ц.р., є зразком фальшування історії і провокаційної неправди, що спрямована проти цілого руху СВУ на батьківщині і, зокрема, проти Великого Українця, мученика за Україну, — Сергія Єфремова.

Немає жодного сумніву, що такі "спогади" є лише на користь нашого спільногого ворога, — большевицької Москви.

Наталя Павлушкива

45 мінус 1

Свобода слова і думки є невід'ємною частиною справжньої демократії. Різниці поглядів, що до певних фактів, окремих історичних осіб, дискусії навколо певних явищ і подій є дорогою шукання правди, що викристалізовується саме в обміні думок і суперечностях.

З цього погляду, принцип, що його можна назвати правом на помилку і взаємна толеранція опонентів, є ознакою здорового розуму і культури.

Ті, що пережили тотальну нівелляцію думок під егідою московського большевизму, де все підганялося до поглядів і оцінок єдиної партії, партії комуністичної, мусять особливо цінувати право на свободу мислення і можливості вільного вислову.

Але свобода слова і думки нікому не дає права говорити, чи писати неправду, перекручувати факти, фальшувати події, чи очорнювати людей, що

Через те, що справа СВУ на батьківщині є цілою добою визвольної боротьби в Україні в умовах ворожої окупації, і провідники СВУ є історичними особами, що вже не живуть, і тому не можуть самі дати належну відповідь наклепникам і провокаторам, вважаю, що наше національне сумління вимагає від нас відповіді й правдивого наслітлення фактів і подій, що мали місце в Україні в зв'язку з рухом СВУ.

Тому, що "спогади" п.К.Туркала з'явилися в щоденнику "Свобода", уважаю за природне і справедливе, щоб відповідь на його неправдиві твердження була надрукована саме в тому часописі, що оприлюднив його "твір".

Це буде найкращим зразком запровадження на практиці тих шляхетних принципів, що були зазначені у Вашій редакційній замітці "Наша нетерпимість".

Разом з цим листом передаю Вам рукопис моєї відповіді п. К.Туркалу, з проханням вмістити її в одному з найближчих чисел Вашого цінного часопису. Коли вважаєте за відповідне, я нічого не матиму проти, щоб моя відповідь під назвою "45 мінус 1" була видрукована у формі листа до редакції.

Бажаю Вам, Пане Редакторе, гарних успіхів у Вашій тяжкій і відповідальній праці.

З щирою повагою

Н. Павлушкива

присвятили своє життя і віддали його до остатнього віддиху, за найвищу вартість людства, — за свободу свого народу.

Стаття п. К. Туркала "До Тридцятих Роковин Судового Процесу СВУ", надрукована у щоденнику "Свобода" від 26.4. ц.р., є зразком зловживання свободою слова, і тому, що торкається історичних осіб, власне, цілої доби української визвольної боротьби в умовах окупації України, — вимагає безумовної відповіді і з'ясування.

Словами самого п. Туркала, що мої спогади про СВУ і СУМ ніби то є "де в чому неправильні, що розбігаються з дійсністю, а подекуди віддають справжнім теоретизуванням і голословністю", — можна цілком віднести на рахунок саме його статті, де він, з відомою лише йому метою, сам вигадав такі факти, що взагалі не мали місця в житті, написав багато неправди, зфальшувавши деякі події, навіть з піребігу самого судового процесу, що його учасником він був.

Так, відмічаю факт, що п. К. Туркало навмисне вигадав свою в 1928 р. розмову з. св. пам'яти Г. Холодним, з приводу ніби то його, Холодного і С. Єфремова клопотань в ГПУ за заарештованого, в тому ж 1928 р., В. Дурдуківського? Пан К. Туркало оповідає, ніби то Г. Холодний розповідав йому, що ніби то він і С. Єфремов ходили до ГПУ і своїми аргументами умовили ГПУ відпустити В. Дурдуківського?

З повною відповіальністю за свої слова стверджую, що такої розмови п. Туркало не мав і не міг її мати, бо В. Дурдуківський у 1928 р. не був ані заарештований, ані викликаний ГПУ.

Цей "арешт" є суцільною вигадкою п. К. Туркала. Коли б п. К. Туркалові було відомо, що тут на чужині, крім мене, є ще декілька осіб, що в той час і щоденно бачили В. Дурдуківського на волі у його хаті і на місці праці, — думаю, що п. К. Туркало застерігся б оголошувати подібні "факти".

До того ж, хто з тих, що знає підсоветську дійсність, може повірити підозрілій байці про "добре ГПУ", що на підставі аргументів і умовлювань знайомих і родичів, випускає заарештованого? І хто може повірити, що б ГПУ напередодні масових арештів перед процесом СВУ-СУМ-у, заарештувавши одного з майбутніх головних підсудних, випустило його на "прохання" С. Єфремова — чолової постаті під час процесу?

Яку мету переслідує п. К. Туркало, фабрикуючи свою вигадку?

Але, які б наміри не рухали пером п. К. Туркала, ця його неправда промовляє сама за себе і визначає вірогідність і його дальших тверджень, як наприклад, про відомий лист Чикаленка. З вуст самих С. Єфремова і В. Дурдуківського знаю, що лист цей був переданий Єфремову А. Ніковським. Продовжуючи свої очорнювання замученого ворогом С. Єфремова, які п. К. Туркало розпочав в пресі ще у 1952-1953 роках, у своїх спогадах "45" в "Нових Днях". І тепер п. К. Туркало знову повторив вигадану ним мітичну розмову з О. Гермайзе, з очевидним розрахунком, що мертві заперечити цієї вигадки не зможуть. Мітичну, бо тут п. К. Туркало створює цілковито штучну, неприродну ситуацію в розмові С. Єфремова з проф. Гермайзе на одній з перерв під час суду, свідком якої нібито він був. Вигаданість цієї розмови видно вже з того, що вже після того, як проф. Гермайзе заявив судові, що такого листа п. Чикаленка не було, як пише п. К. Туркало, Гермазе на перерві звернувся до С. Єфремова з питанням, — чи такий лист був? — Де ж тут логіка?

Так само фальшиво він насвітлює відомості про присуди головним обвинуваченим на процесі СВУ; він пише неправду, що прокурори, зокрема Михайлік, не вимагали смертних вироків для підсудних, лише коротко про це згадали. Насправді ж про смертні вироки говорив у своїй промові і прокуратор Михайлік, і їх вимагав громадський обвинувач П.

Любченко, який при цьому обізвав підсудних "скаженими псами". Кожен про це може довідатись із часописів того часу, які можна дістати у бібліотеках США. С. Єфремова, В. Чехівського, А. Ніковського і М. Павлушкива було засуджено до розстрілу з заміною на 10 років ув'язнення з суворою ізоляцією (утой час це була найвища кара після кари смерті).

Для чого ж, з якою метою п. К. Туркало, що на власні вуха чув цей присуд, подає фальшиві відомості? Невже п. К. Туркало гадає, що інші особи, і я в тому числі, що виводила з судової залі знепритомнілу, після слова "розстріл" О. Ф. Дурдуківську, колись можуть забути цей присуд? Фальшуючи перебіг самого процесу, п. К. Туркало фантазує і тоді, коли пише що "після процесу, генеральному прокуророві Михайліку було закинуто, що не він керував процесом, а Старицька-Черняхівська?

Світлої пам'яти Людмила Старицька-Черняхівська, моя дядина, тримала себе на процесі мужньо і гідно. Такі жінки були і є окрасою нашої нації. Не обтяжена відповіальністю за життя десятків тисяч заарештованих поза процесом українців, вона мала змогу висловлювати свої думки вільніше, як керівники організації. Але, мимо того, багато відповідів Єфремова, Павлушкива, Залісського, Чехівського, Дурдуківського, Івченка і інших були ще гострішими, були сміливими гаслами до продовження дальшої визвольної боротьби. Кожен, хто прочитає стенографічний, хоч і скорегований Москвою звіт судового процесу, може це легко встановити. Чому ж п. К. Туркало принижує інших мучеників за Україну і говорити лише за одну особу, лише за Л.М. Старицьку-Черняхівську? Чи не для того, щоб протиставити всіх інших підсудних одній жінці і тим принизити цілу спільноту? Тільки з цією метою п. К. Туркалом вигадано слова, нібито одного з захисників, що "на процесі був тільки один мужчина і той в спідниці". Це речення з'явилось на еміграції і поширене воно з певних українських кіл. І, коли б Людмила Михайлівна була жива, напевно б п. К. Туркало не насмілився б оперувати її ім'ям для зплямування тих, кого вона до останку любила і поважала, як вона про них висловлювалась в нашій хаті в моїй присутності, коли відвідувала О.Ф. Дурдуківську, незадовго до її трагічного кінця.

П. К. Туркало знає чудово, що суддям і прокурорам було закинуто після процесу щось інше, а саме, що вони не добилися від головних обвинувачених засуду петлюрівщини і ствердження тези, що Петлюра і СВУ хотіли "продати Україну панській Польщі".

Методу "критики" моєї статті про СВУ і СУМ в "Свободі" п. К. Туркало запозичив у советських партійно-літературних критиків. Ті часто обвинувають авторів у тому, чого вони не написали. Нап.: "чому не показано у творі незламного большевика", або: "чому мало виявлено ведуча ролі партії" то що. Оперуючи цією методою, п. К. Туркало

закидає мені, чому я не написала про практичну працю СВУ, про перебіг судового процесу і т.д. Відповідаю, що моя стаття в "Свободі, що є об'єктом нападок п. Туркала, була оформлена в скороченні редакцією "Свобода" з тексту моєї доповіді до 30 річчя судового процесу СВУ-СУМ". У моїй доповіді, яка обіймає 75 сторінок машинопису, багато сказано і про працю СВУ і про перебіг судового процесу і слідства і, навіть, про мої розмови з слідчими ГПУ під час допитів. Але Редакція "Свободи" не могла вмістити такого великого матеріалу. Ця доповідь буде видрукована повністю в збірнику СВУ, і з неї п. К. Туркало може тоді довідатися про багато речей, про які він ніколи нечув і не знав.

Закид п. Туркала, що я нібито вигадала нового оскарженого "Удовиченка" теж поспішний. Мова йде про лікаря, проф. Удовенка, так стоять і в моєму рукописі. Це не моя, а друкарська помилка редакції "Свобода". Цілком зфальшував і перекрутів п. К. Туркало ту частину моєї статті де говориться про терор. "Вона"— пише п. Туркало,— "... чимало каже про терор, що входив, ніби, як одне із завдань цієї організації. Тим часом було як раз навпаки". Про це свідчить справа сумівця Крутъка, про що згадувалось і на процесі. Але, безумовно, ані Єфремов, ані Павлушкин на ці теми з п. Туркалом не розмовляли і про це йому не докладали. Взагалі не маю найменшого сумніву, що й в інших справах СВУ-СУМ, ані Єфремов, ані Павлушкин з п. Туркалом не провадили жодних розмов, бо він для них був малознаною людиною. Помилівся п. К. Туркало і відносно згаданого мною повстанця Ангела. У мене мова йде не за студента Леся (Олександра) Грудницького, але за вчителя Михайла Васильовича Ангела (правдиве прізвище), що діяв разом з отам. Дерещуком. Ще в 1926 р. відвідував він нашу родину в Дзвонковій під Київом і вмер від якоїсь хвороби в 1927 р., ще до арештів у справі СВУ. За кол. отам. Мордалевича я не згадувала, бо ми мали відомості, що він перейшов на бік большевицької Москви. Що й підтверджує листі до Редакції "Свобода" п. Ф. Мелешко, який був опублікований під назвою "Дещо про Мордалевича - Головацького" ("Свобода" 4-го травня ц.р.), як відповідь К. Туркалу. Для чого ж, цю особу, п. Туркало виставив, як героя? Поправка п. К. Туркала, що до дати смерті М. Міхновського теж невдала. М. Міхновський повісився не влітку 1925р., як він пише, а ще в травні 1924 р. Офіційна дата: 3.5.1924 р. подана і в "Бюлетні Дипломатичної Місії УНР" в Румунії ч.44 від 12.6. 1924 року проф. Мацієвичем. В. Андрієвський в одній із своїх статей подає теж травень 1924 р., але з датою 28.5.1924 р. Отже і тут п. К. Туркало, як майже всюди, пише про те, чого не знає, хоч і декларує в своїй статті, що йому "...належиться ще сказати тільки те, що я знаю, що мені достовірно відомо". На жаль у п. К. Туркала все виходить навпаки.

Для чого п. К. Туркало пише, що заяву про по-

милування, підсудним було запропоновано подавати до... "московського ВЦІК"? За тодішніми законами, на вироки судів УССР, прохання про помилування треба було подавати лише до так званого "Всеукраїнського Виконавчого Комітету", де головою був "Всеукраїнський Староста" — Г. Петровський. Тільки в особливих випадках можна було звертатись до московського ВЦІК, якщо ВУЦВІК лишав таку заяву без відповіді. І, насправді, засудженим було запропоновано подати заяву на ім'я Г. Петровського. Чи не тому пише неправду п. К. Туркало, щоб зняти з українських комуністів — прислужників Москви, що були в ВУЦВІК-у, відповіальність за долю замучених провідників СВУ й СУМ-у?

П. К. Туркало правильно пише, що підсудні відмовилися подавати заяви про помилування, але твердить, що за них всіх зробили це судові оборонці. Ні! Судові оборонці зробили це **не за всіх**, бо деякі з засуджених заборонили своїм адвокатам це робити.

Щоб якось зменшити вагу моїх свідчень за ті факти і події, що я подала, п. К. Туркало постійним підкresлюванням моєї молодості у той час, намагається викликати враження, ніби то мені було під час справи СВУ не більше 10 років. Розповідаючи за вигаданий ним арешт В. Дурдуківського у 1928 р., п. К. Туркало пише дослівно: "...а вона, хоч була молоденька, могла це свідомо сприйняти й пам'ятати". У 1928 році я вже була студенткою вишого учбового закладу і брала участь в підпіллі і даремно п. Туркало хоче мене виставити перед читачами, як несвідому дитину. "Мала" Павлушкина отримала на процесі СВУ суровіший вирок, як "великий" п. К. Туркало, а саме 3 роки заслання, яке лише після численних звернень О. Ф. Дурдуківського, а також С. Єфремова, В. Дурдуківського і М. Павлушкина із в'язниці на ім'я Г. Петровського було замінене на 3 роки умовно. В той час, як сам п. К. Туркало відразу за вироком суду одержав умовний вирок на 3 роки!

Маю підстави твердити, що п. К. Туркало взагалі не був учасником СВУ, лише учасником судового процесу, бо був заарештований тільки тому, що бував у хаті Л.М. Старицької-Черняхівської і працював в І-ті Наукової Мови ВУАН, багатьох співробітників якого, ще до початку арештів в справі СВУ-СУМ-у, викликали на допити до ГПУ. Декотрі з них приходили до нас до хати і про це оповідали. Отже, п. К. Туркало взагалі нічого не знав, і не міг знати з внутрішнього життя СВУ-СУМ-у, бо про це не знали навіть і справжні рядові члени організації.

Всі виступи і публікації п. К. Туркала спрямовані на паплюження СВУ, як організації і намагання очорнити її керівників. Вигадки, неправда, перекручування фактів і подій, навіть відверте фальшивання, є улюбленими методами, що ними оперує п. К. Туркало. Згадаймо лише малу частинку його

твірджені у спогадах "45", що ми вже за них писали вище. Просилаючись в своїй останній статті на ці спогади, як на "непомильне джерело правди" п. Туркало так само фальшиво наслідлив присуди головним обвинуваченим СВУ; він пише, що нібито книга збірня Єфремова була конфікована ГПУ під час слідства, коли в дійсності вона хоронена нами стояла в нашій хаті аж до 1938 р. Лише після другого арешту і розстрілу В. Дурдуківського її забрали НКВД. Пан Туркало не зупиняється навіть перед очорюванням дітей і родичів засуджених за СВУ. Так він пише за дітей Ніковського, що його син нібито був комсомольцем, а дочка одружена з енкаведистом? Насправді ж бідному хлопцеві не дали навіть зможи продовжувати навчання, а дочка ніколи за жадного енкаведиста не виходила заміж. Так само й дружина Стешенка ніколи не була енкаведисткою, як запевняє п. К. Туркало. Від Л. М. Старицької-Черняхівської я особисто чула, що Маруся Стешенко була її найліпшою підпорою і другом. Як жидівка, вона трагічно загинула за німців. Але п. Туркало зневажив її за власним зізнанням, лише на підставі джерела "казали люде". В іншому своєму писанні, п. К. Туркало заперечує п. Івченковій, що Брук був головним слідчим в справі СВУ. Між тим Брук був нач. слідчої групи, давав вказівки іншим в справі СВУ-СУМ-у і був слідчим головних обвинувачених. Після того, як інші слідчі поскаржилися на мою вперту поведінку на слідстві і на моє небажання зізнавати, Брук, як головна інстанція викликав і мене.

Обкідаючи у своїх спогадах "45" брудом, так би мовити, "по дорозі", навіть другорядних і побічних в історії СВУ осіб, свою головну увагу п. К.

Туркало концентрує на паплюжені С. Єфремова, В. Чехівського, В. Дурдуківського, М. Павлушки, М. Слабченка, проф. Іваниці і інших підсудних. Під прозорою оболокою фальшивого співчуття він намагається очорнити людей, з яких кожний зокрема у своєму житті зробив для визволення України більше, ніж ціла армія таких, як п. Туркало! Людей, що були замучені московським окупантам за допомогою українських комуністів і самі за себе відповісти Туркалові не можуть! Але навіть ця остання обставина не зупинила п. К. Туркала, як раз у дні 30 річчя процесу СВУ, пролити сльозу співчуття... над головою і членами суду, над прокурорами, що керували процесом, цебто над катами СВУ? Він насмілився поставити катів на одному рівні з їх жертвами, і цього не можуть затушквати жодні "схильні" голови п. К. Туркала, наприкінці його статті перед об'єктами його інсинуацій. Навіть свою статтю, що мусіла б бути присвячена трагічній загибелі найкращих українських патріотів, героїв нації, п. К. Туркало починає в поблажливому ярмарковому тоні, ніби загадуючи щось веселе "...на сцені Харківського Оперового Театру 45 душ, за висловом одного з підсудних на суді, відспівали опера під назвою СВУ". Пан К. Туркало знаходитьсь вже в досить поважному віці, тому виправдати його поведінку в цій справі молодістю і несвідомістю не можна. За цією кампанією паплюження і очорювання керівних осіб СВУ криється свідома цілеспрямованість. Своїм поступованим п. К. Туркало сам себе відокремив від 45 підсудних і після його "спогадів" і статтей треба це посв'ячене кров'ю аритметичне число розглядати як **45 мінус 1!**

В.Коваль

Розсадники культу юди й підлоти!

1. Троїнський кінь червоної Москви.

За сорок років московсько-комуністичної окупації в Україні зайшли докорінні переміни в свідомості людей, у їхній психіці, в економіці і в соціальній структурі. Все це українська еміграція повинна враховувати, якщо хоче діяти співзвучно з національними силами свого народу. Враховуймо також, що впродовж двадцяти останніх років і наддніпрянці ѹ українці західних земель, включно із закарпатцями перетоплюються у спільному советському казані, і на українських землях вже домінує соборний тип т.зв. підсоветського українця. І фактом є, що західноукраїнське населення уподібнюється до підсоветської наддніпрянщини, а не навпаки! А найголовніше, мусимо пам'ятати, що підсоветський українець виростає й формулюється в умовинах тотального обмосковлення, не лише способом переселювання, зокрема молоді за межі УССР, де Москвою заборонені усікі прояви українського національного життя, чи в т.зв. советській армії та безпосередній русифікації в самій Україні, але й шляхом виховання підростаючого покоління вже у

початковій школі, хоч і з українською мовою навчання, але за змістом російським!

І все ж, не зважаючи на такий стан, на підставі нашого перебування під советами, ми твердимо, що цей неприхованій русифікаційний курс Москви зміцнює в українському народі протимосковські й протокомуністичні настрої.

Щож до "советизації" українського народу, то це не значить, що українці примирилися з колгоспним, чи фабрично-заводським рабством, чи сприйняли "ідеї" комунізму. Зовсім ні! Під цим терміном треба розуміти психологічні зміни в прикметах українського народу, в його натурі, в його розумінні шляхів щодо розв'язання тих чи інших національних проблем.

Але мусимо рахуватися з фактами, що панування червоно-московського окупанта в Україні накладає свій згубний відбиток на частину нашого народу! І хоч вона невелика в порівнянні до загальної маси українців в УССР, про те вона є при владі, яку ділить з місцевим і насланним в Україну московським елементом. Вони разом

очолюють місцевий партійно-бюрократичний і адміністраційний апарат, який виконує окупаційні накази Москви.

До цієї категорії московських вислужників і наганячів слід зараховувати не лише "ідейних" комуністів і комсомольців з поміж українців, але й відповідну кількість т.зв. "безпартійних большевиків", які, як знаємо, часто є сумліннішими вислужниками Москви, ніж де-что з поміж членів КПУ й комсомолу!

Треба передбачати, що у змінених обставинах в Україні, згадані окупантські вислужники, з метою самооборони перед українським народом та з метою втримати за собою привілеї советського періоду, намагатимуться завести диктатуру однієї партії. І зроблять вони це при допомозі однопартійців, які опинились поза ССРР та об'єднались під покришкою "революційних демократів".

Послуговуючись відомою методою, що часто повторювана брехня буде сприйнята за правду, згадані "революційні демократи" (УРДП—Івана Багряного й УРДП—Івана Майстренка) вже довгі роки саме й "обробляють" українську еміграцію в напрямку прищепити їй, що вислужники Москви, українські комуністи й комсомольці, чинять українському народові добро, і що у всіх злочинах, доконаних над українським народом впродовж сорока років, винна **виключно** Москва! Треба тільки, мовляв, якось позбутися московської опіки над КПУ, як відразу всі її московські вислужники **перевтілиться** в українських патріотів. Отже всіх іх треба уважати за "провідний актив" української нації, який мусить покинути пристосуватися до дійсності?

При цьому "революційні демократи" свідомо промовчують незаперечні факти, що саме при допомозі цих українських комуністів Росія перемогла Українську Народну Республіку, бо послуговувалася ними спочатку, як п'ятою коленою в запіллі молодої Української Держави, а пізніше створила з них у Москві т.зв. "Український Комуністичний Уряд", який згодом перевезено до Харкова, і який вже "законно" від імені українських "робітників і селян" закликає собі на "допомогу" проти "української буржуазії" "старшого брата". Отже було так само, як у наші часи в Польщі, чи в Мадриді, чи де-інде, коли Москва використовує місцевих комуністів для прикриття своїх агресивних імперіялістичних планів! Цеж факт, що тільки при допомозі цих місцевих вислужників Росія тримається сьогодні в Україні та, спираючись на них, здійснює всі свої окупаційні пляни, а в тому й русифікацію українського народу.

Про це останнє, вже без найменшого маскування, пише (очевидно за настановою ЦК КПУ) в "Радянській Україні" від 13-го березня ц.р. І.Кравцев, кандидат філософських наук. В статті "В.І.Ленін про російську і національні мови нашої країни" цей Юда розписується про те, що прийде час, коли всі мови зіллються в одну, пише він, як українці "люблять" російську мову, та яка це високорозвинена культурна мова, якою послуговується в ОН, вчать в школах ЗДА і т.п. Щож до тих, які в УССР жадають першенства для мови республіки, тобто для мови української, цей дегенерат обзыває їх "буржуазними націоналістами".

І.Кравцев — це і є справжнє обличчя звироднілого московського запроданця, обличчя тих, кого "революційні демократи" підсовують українській еміграції, як "проводій актив" української нації в УССР?

А насправді це є московські колаборанти, яких без

найменшого вагання змете український народ, як тільки Москва буде неспроможна контролювати Україну! Їм пригадають і розкуркулювання, і вивожування свого народу на Сибір, і голод, і "любов" українців до "російської мови" — пригадають все те "добро", яке Москва вчинила Україні при їхній допомозі!

Чому ж всі ці "добродії" з КП(б)У й комсомолу втікали перед наступом німців у 1941 році? Значить боялися свого власного народу, його помсти, але коли побачили, що німцям можна так само служити, як і Москві, тоді з неменшою жорстокістю, служачи новому окупантові, розправлялися з українцями, які активно приступили до розбудови українського національного життя!

Але шляхом упертої й неперебірливої в засобах пропаганди, побудованої на фальшуванні головно національно-політичної дійсності у 20-их і 30-их роках в Україні, уердепівські пропагандисти намагаються "реабілітувати" згаданих запроданців Москви, яких вона ще сама не реабілітувала, бо очевидно плянувала, що вони їй краще прислужяться, як "мученики" за "націонал-комуністичну" УССР!

І відбувається ця еміграційна "реабілітація" запроданців з одночасним моральним нищенням авторитетів, справжніх борців за волю українського народу, та за-перечуванням протимосковської підпільної діяльності під совстами керованих ними організацій, які боролися не тільки проти московських колонізаторів, але й її українських вислужників! Уердепівські фальсифікатори, якщо згадують у своїх писаннях про жертви московського терору в Україні, то обов'язково змішують до купи і комуністів і антикомуністів. Пишеться наприклад, що мовляв, від сталінського терору загинули Скрипник, Хвильовий, Любченко, Коцюбинський, а в перемішку з цими московськими вислужниками вставляються імена, академіка С.Єфремова — провідника СВУ, М.Павлушкива — провідника СУМ-у, членів СВУ Ніковського, Чехівського, Старицької-Черняхівської й інших українських вчених, науковців, письменників і видатних осіб, рушіїв українського національного відродження тих років, яких Москва знищила руками скрипників і любченків перед тим, як зліквідували їх самих, щоб позбутися місцевих конкурентів на владу в Україні, дотримуючись старої, як світ, істини: "мурин своє зробив, мурин може відійти!"

Застосовуючи таку тактику, УРДП розраховує на те, що люди, які не знають життєвого шляху цих московських вислужників, почнуть їх шанувати, як і знаних ім українських патріотів, бо й чому ж не шанувати, коли іх так само зліквідувала Москва?

Отже УРДП свідомо, й з далекосяглим розрахунком, поширює в середовищі української еміграції культ Юди й підлоти!

І так само, як Хрущов у своїй відомій протисталінській доповіді на ХХ-ому з'їзді КПСС у 1956 році висловлював жаль тільки на адресу знищених Сталіним однопартійців, так само пропагатори культу Юди усю свою увагу скерують на "реабілітацію" своїх однопартійців, яких так само знищено за Сталіна?

Іван Багряний, наприклад, вже був такий певний своєї перемоги в напрямку "реабілітації", що неодноразово твердив у виступах, що, мовляв, Спілка Визволення України то була провокація ГПУ(НКВД), а Хвильовий, Скрипник і Любченко, як виходить, що судили цих "про-

вокаторів" з СВУ, були українськими патріотами, жертвами сталінського терору?

30-ліття судового процесу над провідним складом СВУ й СУМ-у, що його відзначаємо у 1960 році, виявило, як глибоко вкорінівся культ Юди й підлоти в середовищі української самостійницької протикомуністичної еміграції. УРДП підтримувана хвильовистами, які загініздилися в інших українських політичних, суспільно-громадських, культурних і навіть церковних організаціях досягли в цьому напрямку виняткових успіхів. Під їхніми впливами українська еміграція помітно втрачала своє безкомпромісне протикомуністичне наставлення. Все частіше лунають голоси, підсилювані удерепівськими гучномовцями, про те, що, мовлях, акція в розвінчуванні пропагаторів культу Юди й підлоти, що її провадить СВУ, є "водою на млин Москви", бо, мовляв, викривання зрадницької ролі українських комуністів сприяє пропаганді московських білих імперіалістів про те, що "большевизм" в Україні встановила не Москва, а українські комуністи?

Інші знову твердять, що викриваючи цих пропагаторів підлоти, СВУ компромітує свій народ, бо показує, що він вилонює з себе таку погань?

Відкидаючи подібні "аргументи" з боку УРДП (яка знає чого хоче!), відповідаємо тим, які намагаються обдурити самих себе, що якраз дотеперішнє промовчування цього явища дало можливість кадрам з КПУ й комсомолу на еміграції використати час на те, щоб підвести під прапор підлоти увесь український народ, а в тому її згаданих "моралістів". Це ж В.Шумило в органі УРДП "Українські Вісти" за 10-те грудня 1953 року (ще сім років тому!) в статті "Україна іх відречеться" написав:

"А ми такі, як уся підольщевицька Україна, пралопором якої був і залишився Хвильовий. Хвильовий був комуністом, і ми такими були. Хвильовий був комсомольцем, і ми також".

Отже, ставимо питання: Якщо викривання розсадників культу Юди й підлоти є "водою на млин Москви", то чим тоді є комуно-комсомольський пашпорт, яким нагородило УРДП всю українську націю під советами і нас тих, що під ними були?

У світлі наведеного неможливо відрізнити, де починається "робота" прямої московської агентури, яка безсумнівно прикладає рук, щоб розкласти українську еміграцію, зокрема з наддніпрянини, скомпромітувати її в не-комуністичному світі, як скомунізовану, а де "менша" "діяльності" пропагаторів культу підлоти?

Незаперечним є, що московська агентура використала Хвильового, як троянського коня, та в'їхала з ним в українське протикомуністичне середовище, щоб при допомозі т.зв. "націонал-комунізму" вмовляти в нас, що "пемога" комунізму таки неминуча, а тому нічого іншого не лишається тільки орієнтуватись на "реалітеті" в ССРР чи УССР!

Але поширення культу Юди й возвеличування підлоти не обмежується пропагандивною писаниною хвильовистів, яка призначена для українського еміграційного середовища. Крім десятків назв "художніх творів", головно з під пера Івана Багряного, у яких возвеличено всіх московських вислужників та "весенну силу" самої Москви ("Огнене коло"), на ці теми вже видано чимало "наукових праць" і "документів", які перекладено й видруковано в чужих мовах, головно в англійській.

Отже "приціл" взято на тих, що "формують" політику Сходу Європи. І хтось фінансує ці коштовні видання, хтось зацікавлений у тому, щоб культ Юди знайшов щедрих опікунів, і щоб ці опікуни "ставили ставку" в своїй "боротьбі" з "інтернаціональним комунізмом" на його українських вислужників?

У 1954 році в Нью-Йорку з'явилася в англійській мові видана американським східно-європейським фондом праця Івана Майстренка про "Боротьбі", яка має підзаголовок "Розділ з історії українського комунізму". Це видання фірмують шість американських університетів. Автор І.Майстренко у цій своїй "праці" (яка діречі не підписана його прізвищем?) дякує д-ру А.Даліну (відомий американсько-жидівський московофіл) за те, що "піддав" йому цю тему, дякує УВАН, а зокрема одному з її науковців В.Міаковському, проф. д-ру Решетареві, д-ру Ю.Луцькому та І.Рудницькому, а між ними й відомим хвильовистам Ю.Лавриненкові й Г.Костюкові та іншим.

З цього бачимо, що І.Майстренко, крім двох своїх однопартійців, з якими він творив УРДП, заручився також підтримкою солідних науковців, українців і американських наукових установ, щоб перепачкувати свою "наукову працю" про "український комунізм", який, до речі, науковець з Торонтонського Університету в передмові до цього фальсифікату порівнює з тітівчиною в Югославії, що не відповідає правді, бо Тіто був відносною самостійною хоч і комуністичною силою на своїй землі, тоді коли українські комуністи-боротьбісти ніякої підтримки з боку українського народу не мали, а тому й мусіли перетворитися на звичайну московську агентуру і закінчили вони своє існування, не лишивши по собі жодного сліду!

Роком раніше, тобто у 1953 році Ю.Лавриненко (Ю.Дивнич) також видав в англійській мові "наукову працю"" під назвою "Українські комуністи та советсько-російська політика по відношенню України", у якій він українських комуністів змалював неперевершеними українськими патріотами?

І через те, що українська еміграція ніяких наукових праць в чужих мовах немас дотепер ані про Українську Народну Республіку, ані про Спілку Визволення України, ані про Українську Автокефальну Православну Церкву, то чужинцям, які цікавляться українськими справами у роки визвольних змагань і пізніше під червоно-московською окупацією, нічого іншого не лишається, як тільки прийняти на віру писання з величників культу Юди й підлоти, що в Україні, крім комуністів, ніхто за її інтереси не дбав!

Звичайно, ми не є проти того, щоб провадити наукові досліди і в ділянці "українського комунізму". І дослідити його виникнення та шлях до зради національних інтересів в найповнішому обсязі, і ясно, що найкраще могли б це зробити ті, які самі були причетні до того "боротьбі", чи "хвильовизму", але коли замість очікуваної праці в дусі югославського комуніста М.Джиласа, який у своїй критиці комунізму, що з'явилася під назвою "Нова кляса", дав нищівну характеристику цього антинародного явища, а комуністів назвав шкурниками й нездібною клікою роз'язати жодних життєвих проблем, а упершу чергу проблем національних і в якій автор за приклад подав Україну, ствердживши, що російський комунізм знищив усікі прояви української політичної думки й загальмував культурний розвиток ук-

райнської нації, то поява згаданих "наукових праць" написаних під небом вільного світу (М.Джілас написав свою працю у тітовській тюрмі в Югославії), українськими комуністами, які "вибрали волю" в стилі пропагування культу Юди й возвеличування зрадників свого народу, інакше не може бути розглядувана, як свідома й плянова диверсія п'ятої колони, скерована проти української визвольної справи!

І що є найдивніше, що і в стінках Української Вільної Академії Наук у ЗДА систематично відбуваються "наукові конференції", присвячені "підсоветській Україні", на яких незмінний доповідач В.Голубничий (що вже здобув собі освіту у ЗДА) тільки й займається тим, що вишукує "позитивні" риси в діяльності українських комуністів-ухапістів, боротьбістів, хвильовистів і інших московських вислужників? Ми ще ніколи не чули, щоб бодай одна така конференція УВАН була присвячена діяльності **протикомуністичних сил** у підсоветській Україні, а зокрема СВУ, провідні сили якої складалися з наукових співробітників Української Академії Наук у Києві, отже творили українські, національні, культурні цінності в умовинах комуно-московського терору й доноштства тих, яким приділяє увагу еміграція УВАН?

І кого ж "протиставлять" розсадники культу Юди й підлоти на згаданих конференціях УВАН знищенному міzkovi української національної культури академікам А.Кримському, С.Єфремову й іншим, Митрополитові УАПЦ В.Липківському і соткам українських письменників, науковців, суспільно-громадських діячів, які простилися "советизації" України? Нікого іншого тільки вбивників-чекістів, висуваючи від "станка", малограмотних наркомів, відкомандированих органами НКВД до УАН червоних "академіків" і всю комуно-комсомольську кліку партійних горлохвятів, яких у порядній державі не допустили б до замітання коритарів в державних установах.

І всіх отаких московських вислужників розсадники культу підлоти підсовують чужинцям і українській еміграції, як "будівничих" України!

Хто вони такі, оті любченки, скрипники, хвилі і ім подібні, яка іхня освіта, який іхній вклад в українську національну справу?

Чи ж не на наших очах відбувалося оте "будівництво", чи не ми були свідками того, як московські вислужники під командою уповноваженого "браті" з Росії викидали на мороз дітей, стариків, жінок, пакували іх тисячами у нетомпені вагони та відправляли на смерть у Сибір, або заганяли за дроти у своєму районі, де ці "вороги народу" вимирили з голоду? Чи це не ми були свідками, як у 1933 році вимирили мешканці цілих сел, за винятком партійно-комсомольської кліки? Добігає пів століття порядкування в Україні кадрів з КП(б)У й комсомолу, починаючи від скрипників і любченків і кінчаючи на коротченках і підгорних. І що з того, що в УССР збудовано дніпрогеси й інші "тіганті"? Нікто користи українському народові вони не приносять, навпаки, Москва має можливість ще інтенсивніше експлуатувати економічно Україну!

На якому рівні перебуває сьогодні український народ під оглядом свого національного поступу? Як знаємо з "культурного обміну", що коли б не українське народне мистецтво, яке виплекане задовго до "здобут-

ків жовтня", то мистецьким силам УССР взагалі не було б чого показувати за кордоном?

А нікто ж інший тільки Хвильовий і його еміграційні звеличники "прощання з учора", "здавали" до музеїв шаравари й голаки, а Іван Багряний у своєму вірші "Канів", який він опублікував був у журналі "Життя й революція" ще у 1927 році, "пророчив" і Т.Г. Шевченкові, що "Твій вік, давно одспіваний, пропав".

І як же жалюгідно виглядають намагання пропагаторів культу Юди прирівняти українських комуністів до польського Гомулки, чи югославського Тита? Ці бодай зуміли відстояти на деякий час свій національний комуністичний тоталітаризм, але ж нічого подібного на вітві не намагалися робити українські комуністи, хоч фактом є, що в перші роки існування УССР, московські окупанти були не в силі опанувати її адміністраційний і партійний апарат!

І сьогодні, коли СВУ викриває тих, що силкуються "реабілітувати" злочинців, які в угоді Москві знищили 20 мільйонів українського народу, зупинили національний ріст української нації, між нами знаходяться люди, які цю протилюдну акцію називають "розпалюванням братоненависництва"? З чого виходить, що викривання злочинців є більшим злочином від того, який вони повинили супроти власного народу?

Виходить, що такого "браті", як І.Майстренко треба цілувати за те, що він винищив українців голодом називає "прогресом"? Про це він у своєму органі "Вперед" за жовтень 1957 року написав так:

"Плюсом є те, що терором 30-их років сталінізм "навіки ліквідував дрібну селянську власність, і що "зникнення в СССР дрібного селянського господарства треба вважати великим прогресом".

Чи можна знайти підліші приклади гарцювання на трупах синів і доньок власного народу, як це, що пише "брат" Майстренко?

Слід звернути увагу, що розсадники культу Юди найбільшу свою увагу приділяють пропагандивному вишищенню т.зв. "культурного ренесансу", що відбувалося в Україні під московською окупацією у 20-их і на початку 30-их років, приписуючи його "розквіт" виключно українським комуністам, а зокрема Скрипникові й Шумському тогочасних наркомів освіти УССР. Про цей "розквіт" і про причини пізнішого його занепаду згадуваний вже попереду Ю.Лавриненко видав у польському(?) видавництві "Культура" в Парижі у 1959 році книжку п.н. "Розстріляне Відродження" у якій і словом не згадує про те, яку величезну шкоду українській культурі, а зокрема письменству спричинили українські комуністи. Саме цю "дрібницю", яку "недоглянув" Ю.Лавриненко-Дівнич виправляє письменник В.Чапленко у своїй праці "Пропащи сили", що з'явилася у 1960 р., накладом Української Вільної Академії Наук — філіалу в Канаді.

Описуючи умовини, в яких знайшлося українське письменство від 1920 до 1933 року. В.Чапленко у передмові пише :

"Цей період в історії большевицької влади на Україні прикметний певним її "культурним лібералізмом", пов'язаним з Новою Економічною Політикою, і загальна картина українського письменства за той час на перший погляд не показується дуже вбогою, особливо, як порівняти її з цілковитою пустелею наступного періоду 30-их і пізніших років. Але при більшому аналізі вияв-

ляється, що й за цих найоптимальніших для дотеперішнього більшевицького режиму обставин українські письменники зазнали такого згубного тиску, що іх із повним правом можна назвати "пропащими силами".

Є у цій праці і загадка про Скрипника, який у 1930 році у виступі на з'їзді спілки письменників "Західна Україна" говорив, що "письменники повинні бути активно шукати ворогів" цебто мусили бути донощиками на своїх співтоваришів пера, бо, як він підкresлив, "не все виявляється через ДПУ(ГПУ). Деяло залишилось виявити й самим письменникам".

Автор "Пропащих сил" на підставі документів і власного пережиття доводить, що українські комуністи, зокрема на письменницькій ниві, були вірними писами Москви. Вони нищили усікі прояви української національної думки в письменстві.

Про Хвильового він між іншим пише:

"...не зважаючи на його сміливі виступи, він ні разу не був заарештований..." — прозоро натякаючи, що причиною цього могло бути його особисте по-в'язання з ГПУ.

Просякання культу Юди й підлоти у всі ділянки українського життя на еміграції можна спостерігати на прикладі Першого Українського Студенського Ідеологічного Конгресу в США, що відбувся у Філадельфії в дніх 29-го квітня і 1-го травня 1960 року, на якому представник Об'єднання Української Демократичної Молоді (прибудівка УРДП Івана Багряного) прочитав доповідь "Україна під советською окупацією" (Чому не під московською окупацією?), яка була перенизана твердженнями, що і Хвильовий і Ю.Коцюбинський і СВУ і СУМ змагалися за Українську Державу? З цього бачимо, що УРДП вже виростило вірних наслідувачів з поміж молоді, яка перебувала під впливом цієї партії і вже у свою чергу насаджує культ Юди там, де не можуть дістатися "вихователі" ОДУМ-у!

Що УРДП і її прибудівки є найдогіднішим приставовищем для московської червоної агентури, яку час від часу МГБ відкликає на "родину", щоб цим сіяти недовір'я до української еміграції, можна впевнитись з того реєстру ще недавніх уердепівських активістів, які вже повернулися до ССР. Нижче подаємо деякі факти.

Так з Австралії до Хрущова виїхали Гімельрайх, батько ЦК УРДП і голови КК УРДП на Австралію Костя Гімельрайха, і Кривенко — голова місцевого Комітету УРДП і "легіону" ім. Симона Петлюри в Ньюкаслі. Цей останній був дуже рухливий уердепівський розбивач українського громадського й церковного життя місцевої громади. На перший погляд, яке, мовляв, має відношення до сина виїзд батька? Але в ССР, як знаємо, за "контрреволюційну" діяльність когось у родині відповідає увесь рід від десятого покоління! Павло Омеляненко, активний "діяч" УРДП у Франції у 1957 році опинився на "родині". З його появою у берлінському комітеті МГБ Михайлова, газета "За возвращеніе на родину" (ч.51,52,53 1957 р.) надрукувала статтю (зі світлиною П.Омеляненка) п.з. "Українські націоналісти — враги України" у якій, малюючи себе "бувшим націоналістом", він "разобличає подлулу роль так називаемої УРДП":

"Гаваря о подобних міс — пише агент МГБ — я должен сделать некоторое уточнение. Это руководителі і актів современної української еміграції тіла Багряного, Воскобойника, Гаєнко, Пігідо, Підгайного, Бандери,

Ромашко, Грішка і др. Ето те люди, которые любят много говорить о своей политической деятельности..."

Деж тут заповіджені "разобличені"? Навпаки, він підніс членів ЦК УРДП до ранги "руководителей современної української еміграції", коли насправді всі ці особи не є нікими "лідерами" української еміграції, як не був ним і агент МГБ П.Омеляненко, а є вони одопартійцями з УРДП, які втікають від націоналізму, як чорт від ладану!

І тому в іншому розділі названої статті "Іуда Багряний і его УРДП" хоч МГБ і наділяє І.Багряного різними епітетами, як "підлого", "хитрого", але, звучить воно, фальшиво.

На окреме й пильне дослідження заслуговує відклик на "родину" у 1959 році агента МГБ в Англії Михаїла Вербицького — голови уердепівського Демократичного Об'єднання Бувших Репресованих Українців під Советами (прибудівка УРДП, яку створено в противагу одноіменній назві організації в Англії). Про цього агента та про його "діяльність" на еміграції і в Україні, бувши репресовані українці під советами підготовляють до друку матеріали у яких подаються факти, як УРДП всупереч пересторогам форсувало М.Вербицького на провідні становища у своїх прибудівках.

I найголовніше, що цей тип був редактором матеріалів, які з'явилися у 1952 році накладом ДОБРУС-у в Англії під назвою "Найбільший злочин Кремля", що він іх зредагував на підставі свідчень потерпілих українців під час колективізації, голоду 1933 року й інших московських репресій в Україні. Читаючи ці свідчення, кров стигне в жилах від усіх тих страхіть, які Москва доконала в ті роки при допомозі її українських вислужників. Але, як довідуюсь від деяких авторів, що зберегли копії висланих ними свідчень та звіряючи їх тексти з надрукованим, впадає в очі "чистка", яку перевів М.Вербицький, викресливши цінні місця. Ще перед друком матеріалів була пропозиція, щоб іх випустити під назвою "7.000.000". Про це один зі свідків писав Вербицькому, але той був рішуче проти такої назви.

У нашому розпорядженні є лист, написаний рукою Вербицького, у якому він "обґрутовує" своє становище так:

"Є такий польський публіцист Скшипек, який в одній своїй публікації доводив, що в наслідок голоду, заслану тощо українців, мовляв, лишилося не більше, як 20-22 млн. Отже в кожному разі є не в нашему інтересі збільшувати кількість наших втрат. Тих людей, що їх замордували Москва, ми вже не повернимо, а наша рація змушує нас називати радше мінімальнє ніж максимальне число. Думаю, що Ви мене зрозуміли і ... по-годитесь, що ставити цифру "7.500.000" є не в нашему інтересі".

I.Вербицький, в інтересах Москви, у передмові до виданих матеріалів зменшив українські жертви до 3 мільйонів! Очевидно, що московський агент не міг надіслати йому свідчення знищити, чи сфальшувати, бо про іх видання була постанова з'їзду, і тому він викреслив занадто разочарівчі місця, а текст приперчів ніби мимоходом, вставками про самогубство Скрипника, Любченка, Хвильового — дотримуючись при цьому вже усталеної пропагаторами культу Юди лінії. Але ще одна обставина видалася дивною для авторів свідчень, вже після появи книжки, що її авторство привласнив М.Вербицький

собі. Виходило, що поміщені в ній матеріали написав він особисто?

Щойно коли стало відомо про його поворот "на родину", вилізло з мішка. Виступаючи в радіо "За возвращеніє на родину" Вербицький заявив, що матеріали, які він написав є вигадані й не відповідають правді.

2-го серпня 1959 року радіовисильня МГБ в Берліні повідомила:

"В сьогоднішній нашій передачі ви послухаєте розмову нашого кореспондента з Михайлом Миколаєвичем Вербицьким, який недавно повернувся на батьківщину з Англії.

Михаило Вербицький добре відомий нашим співітчизняникам, які перебувають за кордоном, як голова так званого ДОБРУС-у — антирадянської націоналістичної організації в Англії.

У свій час ВІН ВИДАВ (підкр. В.К.) за кордоном наклепницьку книжку під назвою "Найбільший злочин Кремля", виступав з антирадянськими статтями в ульмівській газеті "Українські Вісти".

Звернімо увагу: МГБ үердепівський ДОБРУС — називає "націоналістичною організацією"?

У цій "розмові" по радіо М.Вербицький кається, признається, що зустрічав німців, як визволителів, але тепер повернувся на "батьківщину" і на питання ембіста, чи його хтось "попрікає після повернення" минулім? Чи притягають його до відповіальності? - відповідає: "Нікто і словом не обмовить, а щодо притягнення мене до відповіальності за мою минулу антирадянську діяльність під час перебування за кордоном — та про це не може бути мови".

Чого ж би й не так? Вербицького за його "антирадянську" діяльність МГБ нагородить орденом Леніна, а вся його радіопередача спрямована з єдиною метою: ану ж на еміграції хтось знайдеться, що повірить у байки МГБ?

Як і агент П.Омельяненко, М.Вербицький так само кляне "Українські Вісти", називає їх "продажною газеткою", він паплюжить УНРаду, говорити "грізні" речі про УНДС і УНДО, висміває М.Лівицького — голову ВО УНРади і її президента С.Витвицького, але... чи це випадково? — ні одного поганого слова про УРДП і про її генерального секретаря і голову УНРади Івана Багряного? Навпаки, в одному місці свого "інтерв'ю" він стає в обороні УРДП:

"...хіба згадати коротко — каже він — про Тараса Бульбу-Боровця, підсипаного з диверсійною метою до УРДП, зробивши цю диверсію в УРДП, і мабуть за виявлені здібності, завербованого американською розвідкою роботою...".

А "диверсія" от.Т.Бульби-Боровця полягала в тому, що коли він зорієнтувався в кадрах УРДП, то порвав з нею всікі зв'язки!

Але Вербицький "засипався", бо з його слів виходить, що УРДП є об'єктом зацікавлення не МГБ, а американської розвідки? Але не вперше він стає в обороні УРДП. Перед нами другий його лист до згаданого вже попереду автора протимосковських матеріалів до книжки, у якому М.Вербицький на його негативні висловлювання про УРДП, відповідає, що він помилується, бо УРДП — І.Б. є єдиною наддніпрянською політичною силою на еміграції, пише про її корисну працю для добра України, а вказуючи на виступ представника УССР в ОН Барановського на одній з її Сесії(?), що дуже гостро висловлювався на адресу УРДП, ДОБРУС-у

й ОДУМ-у, стверджує: "як відомо Москва завжди атачує найбільш небезпечні для неї політичні організації".

З цього б виходило, що Вербицький, опинившись у Москві, повинен би був дотриматися власних тверджень і атакувати УРДП та її прибудівки, а воно вишло навпаки!?

І найголовніша деталь цієї афери: "Найбільший злочин Кремля" видруковано в друкарні ново-ульмівських "Українських Вістях", але про таку "фірму" у книжці немає жодної згадки, як не згадує про неї Й.Вербицький? А він же був редактором матеріалів? Цеж найбільший доказ, що "Українські Вісти" провадять "антирадянську роботу"? І як же це так, що УРДП надрукувавши такі матеріали не включило цього капіталу на своє протимосковське конто?

Але Видавництво УРДП не тільки приховало від українського громадянства свою фірму, воно постаралось, щоб матеріали "Найбільший злочин Кремля" взагалі не дійшло до широкого читача! Ми перевірили в п'ятьох книгарнях Нью-Йорку, чи така книжка взагалі була ім надіслана з Німеччини і одержали відповідь, що в них її не було? Очевидно московський агент Вербицький пострався про такий "тираж", що його вистачило тільки для авторів свідчень.

Наша думка в цій справі є така, щоб автори свідчень зібрали відомості зі всіх країн, чи була там в продажу книжка "Найбільший злочин Кремля", а В-во "Українські Вісти" мусить дати відповідь, яким тиражем надруковано ці матеріали і хто їх відібрал? Справжні бувши репресовні советами повинні передагувати й перевидати "Найбільший злочин Кремля" в такій редакції, яка відповідає правді. Ці матеріали заслуговують на те, щоб їх також видати в чужих мовах.

Було б великою помилкою твердити, що московська агентура діє лише в середовищі української еміграції з Наддніпрянщини. Недавній поворот на "родину" Романа Котельницького — "націоналіста" із західноукраїнських ЗЧ ОУН, а до того часу виключно довіреної особи в Службі Безпеки цієї організації, який навіть не раз бував в особистій охороні покійного С.Бендери, говорить про те, що від такої агентури не гарантоване жодне політичне середовище. Але її завдання в наддніпрянському й західноукраїнському оточенннях різняться своїми завданнями.

Щойно після того, як Р.Котельницький опинився на "родині" стала зрозумілою та нестерпна атмосфера терору, в якому перебували українці з під советів зокрема у таборі втікачів у Корнберзі (Німеччина — англійська зона окупації), що її там був створив шеф СБ Котельницький! І хай тепер перевірять своє сумління ті, які під його керівництвом замордували в цьому таборі націоналіста з Наддніпрянщини, члена ЗЧ ОУН Чухмару-Чайківського! Їхній "шеф" на "родині", але вони, його помішники, тут на еміграції, чи розуміють вони тепер, що були знаряддям Москви?

Це ж було однією з причин, що майже всі наддніпрянці націоналісти вишли із ЗЧ ОУН!

Але виникає питання чому довкола викривання червоно-московської агентури не мобілізується увага всіх українських суспільно-громадських, політичних, наукових і культурного значення організацій і установ?

Чому з поміж них тільки СВУ, СЗСУ-СП і Асоціація бувших політичних в'язнів активно поборюють цю аге-

нтуру, викривають джерело, що її породжує, та вказують на її випадову базу?

Причину цього треба насамперед шукати в тому, що українська еміграція на 85% складається з українців західноукраїнських земель, які в силу своєї чисельної переваги накладають на українське еміграційне життя специфічний відбиток і скеровують його в напрямку притаманному цій еміграції.

Про "укапізм", "боротьбізм", "хвильовизм" і "уредпівщину", з поміж яких ці два останні є даниною комуно-московської окупації України, що мов та іржа роз'їдають українську еміграцію з Наддніпрянщини, захід-

ньоукраїнська еміграція має лише теоритичне уявлення, бо цих "проблем" в загрозливих розмірах у її середовищі не існує, а якщо скажемо ЗП УГВР чи ОУН-закордоном (до яких належать одні й ті самі люди!) "вдалися" в теоретичний "націонал-комунізм", то в цьому ніхто не вбачає якогось "гріха", просто тому, що не має про ті речі жодного уявлення, як вони виглядали і виглядають на практиці в УССР, навпаки, це називається "реалітетами", на які треба орієнтуватися, щоб іти "в ногу" з сучасною Україною?

(продовження буде в наступному числі)

АГЕНТ М. ВЕРБИЦЬКИЙ І УРДП

На підставі документів репресованих українців під советами, які перебувають в Англії, подаємо деякі матеріали з "діяльності московського агента М. Вербицького.

Редакція

2-го серпня 1959 року, радіовисильня МГБ у східному Берліні ("Комітет за возвращеніе на родину") передала інтерв'ю з М. Вербицьким, який з його слів добровільно повернувся на "родину" з Англії де він очолював, як заявив зазаповідач, "антирадянську націоналістичну організацію" ДОБРУС. Насправді ж він був головою дубльованого ДОБРУС-у, що його в Англії створило УРДП в противагу одноіменній назві організації на цьому терені. Це інтерв'ю українська преса чомусь поминула мовчанкою, як і самий факт повернення М. Вербицького до ССР, що безумовно сприяє діяльності інших московських агентів в середовищі української еміграції.

Московська агентура перебуває серед нас з різними завданнями і діє на різних відтинках еміграційного життя. У випадку з Вербицьким виглядає так, що він діяв у двох напрямках: як диверсант на ідеологічному відтинку, та, як шпигун.

В перші роки перебування в Англії, 1948-1950 він сидів тихо й до політичного українського життя не пхався. За той період ця гадина вигрівалася, обдивлялася навколо, набирала еміграційного стажу та заводила потрібні звязки.

Вкінці 1950 року, гурток бувших політичних в'язнів під советами зайніціював на терені В.Британії свою самоорганізацію. В грудні цього ж року, в м.Брадфорді був скликаний установчий з'їзд, на який з'явилися відпоручники УРДП, а між ними й М.Вербицький. Тут виявилось, що Крайове УРДП намітило "вибрati" його на голову репресованих, а тим часом він був проведений головою резолюційної комісії з'їзду.

На цьому з'їзді замість одного проекту статуту розглянуто два: один був запропонований ініціаторами створення організації, а другий ЦК УРДП через М.Степаненка, який його надіслав із США.

У статуті ініціаторів було запроектовано, що в ДОБРУС-і можуть бути тільки українці, політичні в'язні та репресовані в ССР, та що до нього не можуть належати бувші комуністи таsovетські активісти, не зважаючи на те, що вони теж були репресовані своїм режимом. Натомість уередпівський проект статуту не замикав дверей до організації бувшим комуністам іsov. активістам. Але Вербицькому цього було мало і він, як голова резолюційної комісії домагався, щоб у резолюціях була схвалена точка, в якій з'їзд "радо вітає в лавах ДОБРУС-у бувших комуністів, які прислуговуються для справи визволення України...".

Проти цього внеску різко запротестували спряжні репресовані й загрозили, що змушені будуть перевести свій з'їзд окремо, якщо тільки ця справа буде постановлена на обговорення. УРДП налякалось тоді такого обороту справи й поступилося на віть в тому, щоб Вербицького не виставляти на голову ДОБРУС-у, але в члени управи він таки потрапив та пізніше обняв відділ преси і пропаганди. Згідно ухвали з'їзду, Управа ДОБРУС-у мала видати збірник документів про злочини Москви в Україні, оформлення яких належало до відділу, що його очолював Вербицький. На початку 1951 року Вербицький перехав до Лондону і туди на його адресу попливли свідчення репресованих і переслідуваних українців, у яких вони викривають свої справжні прізвища, подають місцевості та імена тих, що зазнали репресій і можливо, що деято з них і тепер перебуває на теренах ССР, чи в Україні. Ці автори, пильність яких приспало УРДП, і гадки не мали, що замість удару по московському окупантові, вони б'ють по своїх рідних та мучениках, яких МГБ ще не встигло докатувати, бо усі ці дані пішли транзитом через Вербицького в руки Москви!

Після появи матеріалів з друку під назвою "Найбільший злочин Кремля" бувші репресовані побачили, що книжка підписана М.Вербицьким, з чого виходило, що він є її приватним автором, а в тексті у кількох місцях цей "автор" пролив слози над вислужниками Москви, Скрипником і іншими. Репресовані запротестували проти такого надужиття

їхніх свідчень і почали домагатись скликання чергового з'їзду ДОБРУС-у, до якого й прийшло у 1953 році. Але УРДП, на той час, вже мало у своїх руках ініціативу, й з'їзд було скликано не в Брадфорді, як того домагалися члени, а в місці осідку УРДП в Англії у м. Рочдейлі. Все було обставлено так, що справжніх репресованих членів ДОБРУС-у уердепівська "боївка" навіть не впускала до залі. І коли терпець репресованим урвався, вони силою вдерлися до приміщення, а п. Хміленко, тримаючи в руках документ про своє десятирічне заслання на Соловках, гістерично вигукував до присутніх:

"Мені там не було нігде ходу, мене там тримали за колючим дротом, я вирвався від них на волю, щоб продовжувати з ними боротьбу, але бачу, що вони й тут ті ж самі!"

На залі запанувала гнітюча тиша. Багрянівські кадровики з КП(б)У й комсомолу збилися в лівому крилі залі, а недостріляні у правому. В очах противників запалали вогни палаючої ненависті, стискалися п'ястуки, скреготіли зуби... А тим часом МГБ у советському посольстві в Лондоні задоволено потирало руки: "маладець Вербицькій!"

А що в цей час робить Вербицький? Він вже певний своєї перемоги, що на цьому з'їзді його таки виберуть головою, бо за ним УРДП і... представництво УНРади на Англію! Щоб відбити атаки на Вербицького від імені УНРади вислано на

цей з'їзд двох "оборонців" М.Семчишина (тепер перебуває в Чікаго—США) і І.Горішнього (тепер в Канаді).

Вислід цього з'їзду був такий, що справжні репресовані відділилися й вибрали свою управу, а купка уердепівців на чолі з Вербицьким і за підтримкою представництва УНРади "організували" свій ДОБРУС. В імені цього "ДОБРУС-у" і виступає сьогодні Вербицький у радіо МГБ, після того, як його відкликано на "родину", щоб він заявив, як покаяний "грішник", що книжка, яку він видав "Найбільший злочин Кремля" і подані у ній факти є суцільною вигадкою і неправдою.

Як подають свідки, М.Вербицький у 1942 році у м.Куп'янську організував був на завдання НКВД "Просвіту" і мав він тоді прізвище Михайло Богдан. До того часу ніхто його в Куп'янську не знав і ніколи там не бачив. При цій "Просвіті", нічого не підозріваючи, гуртувалося патріотичне українське громадянство міста. Невідомо, що з ними усіма сталося, як повернулись в Україну московські окупанти, але Богдан-Вербицький виринув спочатку в Німеччині, а потім в Англії.

Чому Вербицький в Україні підібрав собі прізвище "Богдан"? Адже на Наддніпрянщині таких прізвищ немає? Справа дуже проста, він підшився під українця із західних земель, до яких під час німецької окупації місцеве населення мало велике довір'я.

Третій З'їзд Асоціації

Дня 11-го червня ц.р. в Українському Народному Домі в Нью-Йорку відбувся Третій З'їзд Асоціації бувших українських політичних в'язнів і репресованих під советами та інших окупаційних режимів.

З'їзд відкрив в.о. голови Головної Управи Асоціації от.Т.Бульба-Боровець, а керувала нарадами Президія, головою якої був ред.С.Підкова, а секретарем п.І.Йова. Про діяльність Асоціації між другим і третім з'їздами звітував в.о. голови Головної Управи, а його звіт доповнили члени уступаючої Головної Управи п.п. Д.Мельник і І.Йова.

На адресу Презідії, між іншими, наспіli привіти від організацій бувших політичних в'язнів з Австралії за підписом голови Головної Управи ОБРУС-у п. П.Клименка, з Великої Британії за підписами голови Головної Управи ДОБРУС-у п.С.Ляшенка й секретаря п.П.Куща, з Німеччини за підписами голови Головної Управи ДОБРУС-у інж. Д.Білого й секретаря ред. Ю.Семенка. Від Центрального Комітету СЗСУ-СП надіслав привітання його голова п.В.Доленко. Від СВУ Третій З'їзд привітав усно голова Головної Ради п.О.Калинік.

Голова Головної Управи ОБРУС-у в Австралії п.П. Клименко у своєму окремому листі до Президії висловив побажання, щоб всі братні організації бувших політичних в'язнів-репресованих під советами, які існують в різних країнах, об'єдналися під керівництвом одного спільногого центру. Цей його внесок підтримано відповідно постанововою.

Після доповіді проф.Ю.Бобровського "Новий етап у міжнародній політиці" відбулася жвава дискусія.

До новообраних керівників і контрольних органів Головної Управи Асоціації вибрано: п.Д.Мельника — голова, п.І.Йова — заступник голови, п.О.Кейс — секретар. Головою Контрольної Комісії вибрано ред.С.Підкову.

Поправки і доповнення до Статуту та Резолюції й Постанови запропонував З'їздові ред.В.Коваль — голова Статутарно-Резолюційної Комісії, які після обговорення були затверджені.

З'їзд закінчено відспіванням українського національного гімну.

Цього ж дня о 8-ій годині вечора в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку відбулася Міжнародальна Зустріч—Бенкет учасників З'їзду з представниками поневолених Росією народів, з поміж яких були присутні: від білорусів п.Н. Абрамчик — Білоруська Національна Рада, п.Д.Бачадзе — Грузинське Демократичне Об'єднання, п.п.Гаріп Султан і Гамід Башід — Ідель Уральська незалежна група, п.В.Глазков від козаків-самостійників.

Від Американського Комітету Визволення був присутній п.Е.Кунігольм — Директор еміграції і начальник політичного відділу АКВ. З поміж українців були члени Головної Управи Асоціації, Головної і Крайової Управи СВУ, СЗСУ-СП, відомий український суспільно-громадський і політичний діяч О.Семененко та інші.

Після молитви, яку перевів о.П.Мелих з Картерету



Група представників не-російських народів на Бенкеті Асоціації бувших політ'я-
зів під советами, що відбувся в Нью-Йорку 11 червня цього року.

Н.Дж., та зі смаком приготованої пп.Д.Самійленкою й О.Самійленкою перекуски, присутні обмінялися думками. Керував Бенкетом п.П.Білій, який перве слово уділив п.Е.Кунігольмові. Промовець перестерігав втікачів з поза залишної заслони, вказавши на зміну тактики Москви супроти емігрантів з ССР, яка тепер полягає в тому, що Берлінський Комітет провалившись із зазиванням іх на "родину" намагається "завербувати" до про-советської роботи на еміграції. Отже фактично вербують шпигунів для своєї диверсійної роботи в не-комуністичному світі. Далі п.Е.Кунігольм зупинився над проблемою боротьби з комунізмом вказавши на Корею, як приклад, що, мовляв, хоч у корейській війні точилася війна з комунізмом, але увесь її тягар лежав на плечах США. Він підкреслив, що це вказує на те, що в не-комуністичному світі немає ще повного зрозуміння загрози комунізму.

Другий за чергою виступив представник СВУ ред. В.Коваль. Він заявив, що ні один український самостійник не може впійматись на відку Москви, хоч би яку вона "тактику" до цієї категорії емігрантів не застосовувала. Натомість, якщо взяти під увагу т.зв. російську "антикомуністичну" еміграцію, то вона цілком і повністю підтримує червону Москву, і для цього її вербувати непотрібно. Він заявив, що серед москалів на еміграції немає ані однієї групи, яка б визнавала за поневоленими Росією народами права на власне державне існування.

Для українців, сказав він, немає жодної різниці між червоними й білими росіянами — бо обидві ці категорії є московськими імперіалістами. Комунізм без Москви ніякої загрози не представляє, бо комуністичні партії в інших країнах є московською агентурою та існують так довго, доки існує комуністична Росія. Американцям слід шукати приятелів серед поневолених Росією народів, бо вони найкраще знають ціну пропаганди московських імперіалістів, на яку ще ловляться ті народи, що не скуштували московського комунізму. Поневолені Росією народи треба підтримувати на дусі й сказати їм сьогодні,

що принесе визволення, а не обмежуватись абстрактною "боротьбою" з комунізмом. Коли б сьогодні на хвилях етеру в Україну линули слова правди про економічний визиск українського народу Росією, про русифікацію України й політичне безправ'я в "сувереній" УССР, можна не сумніватися в тому, що Микита Хрущов не мав би нахабства так брутально говорити про "американський імперіалізм", а систему московського рабства підносити людству, як "найвище досягнення комунізму". Тільки така політика змусить Москву до оборони в ходіній війні, а США придбають справжніх союзників у боротьбі з тими, які змагають до загарбання усього світу.

У своєму виступі п.Гаріп Султан підкреслив також, що саме російська еміграція є вірним помічником комуністичної Москви, бо заперечує право поневолених Росією народів на власне державно-національне існування. Як приклад він навів такий "труд" російської еміграції, як "Неізвращенна історія Руїси-України", що її рекламиється в російській еміграційній пресі. Такі самі "історії" росіяни пишуть і про Ідель-Урал і про інші поневолені Росією народи. Він висловив віру, що спільними силами всіх поневолених Росією народів таки буде зруйнована ця в'язниця, ѹ поневолені відзискають собі свободу і незалежність. Один з основоположників Асоціації п.І.Самійленко сказав, що імунітет української самостійницької еміграції, а зокрема тих, що знають московський комунізм з власного пережиття, такий великий, що ніякі заходи Москви не матимуть успіху й з її новою тактикою, ѹ що "ми самі впораємося з московською агентурою в нашому середовищі". В дальшому він висловив цілий ряд думок у веденні протикомуністичної політики.

Представник від білорусів п.Н.Абрамчик підкреслив спільні цілі, що єднають український і білоруський народи в боротьбі за визволення, та ситуацію в якій знаходиться сучасна міжнародна політика супроти комунізму.

Інж.В. Глазков категорично заперечив, що нібіто світ знаходиться під загрозою комунізму, бо, сказав він, це лише форма сучасного російського імперіалізму, під плащиком якого Москва переслідує свої старі імперіальні цілі. Він зазначив, що російські емігранти з 1917 року всі підтримують сучасну політику Кремля і хоч нібіто стали американськими громадянами, на ділі провадять підривну діяльність проти США. Вони попрола-зили до різних американських державних установ і скеп-ровують політику США на рейки боротьби з неіснуючим "інтернаціональним комунізмом", тоді коли треба боротися проти російського імперіалізму! Він підкреслив, що сьогодні дикі народи Африки дістають державну незалежність, але коли мова йде про поневолені Москвою народи, тоді тут накладається своєрідне "табу"? Якщо така "політика" супроти поневолених Москвою народів продовжується далі, США ніколи не зискають собі приятелів і ділових союзників у своєму змаганні за вільний світ. Обіцянки про те, що спочатку треба вбити ведмедя, а потім ділити його шкіру нікого на будку не впіймають.

На закінчення промов виступив от.Т.Бульба-Боровець, голова ГУ СВУ, який закликав представників поневолених Росією народів кріпити й поширювати спільній фронт боротьби проти імперіалістичної Росії.

Інформація Президії З'їзду

Спростування ГУ СВУ

До редакції тижневика "Гомін України"
в Торонто, Канада.

Копія: Крайовій Управі СВУ в Канаді.

Вельмишанові Панове!

У Вашій газеті від 9-го липня ц.р. в розділі "З українського життя у світі" надруковано замітку п.н. "СВУ і група Доленка вкіп з АКВ", у якій між іншим безапеляційно стверджено, що:

"На місце УРДП й УНДС, які зірвали контакти з непередрішенськими і проросійськими колами т.зв. Американського Комітету Визволення і Паризького бльоку, зголосили свою участь до такої співпраці— Спілка Визволення України (керманичі — Тарас Бульба-Боровець, В.Коваль, Калинік та інші)".

Головна Управа СВУ рішуче протестує проти цієї висмоктаної з пальця "інформації", ціль якої нам дуже добре відома. Бо коли Редакція "Гомону України" не спромоглася написати одного рядка, присвяченого 30-літтю судового процесу над СВУ й СУМ-ом в Україні, а натомість змайстрували свою провокацію проти відновленої на чужині СВУ, то тут вже маємо "спільний фронт" Вашого середовища з такими самими ненависниками СВУ, які належать до тієї партії, яку Ви виставили за зразок українського патріотизму!

І ось уявім собі, що те, що Ви змайстрували є правдою. Чого ж тоді варта є Ваша і Вашого середовища "українська політика"?

Уявіть собі, що сталося б з тією Вашою "політикою" коли б насправді СВУ, якої членство у більшості складається з українських самостійників Наддніпрянщини, "зголосила" свою "співпрацю" з "проросійськими колами"?

Ta ж цією своєю провокацією Ви ллєте воду на млин червоно-білої московської пропаганди про те, що "українське самостійництво" це є вигадка "галічан"!

Кидаючи тінь недовір'я до Спілки Визволення України, Ви через своє партійне засліплення не помічаєте, як самі підрізуете ту тоненьку гілочку, на якій ще тримаються Ваші декларації про Українську Соборну Державу.

Яка ж це буде "Соборна Держава", якщо її стрижень "пішов з москалями"?

Чи Ви думаете, що для Вашої "соборності" вистачає одного Вовчука у Вашому середовищі?

Настала Панове для Вас найвища пора, щоб Ви у декларованому Вами "Соборному Фронті" зайняли відведене Вам самою природою місце, завжди при цьому пам'ятаючи, що без участі в ньому самостійницьких сил Наддніпрянщини хай з поміж нас нікому й не сниться побачити Україну дійсно соборною і незалежною державою!

I ще запам'ятайте, що для Вас у тому соборницькому фронті з Наддніпрянчиною є тільки дві дороги: або з хвильовистами за "привернення" УССР "здобутків жовтня", або з СВУ за українські національні ідеали, які вона проголосила ще 35 років тому в боротьбі з московськими окупантами і їхніми вислужниками-хвильовистами, як зрадниками національних інтересів українського народу!

Відновлена на еміграції СВУ продовжує справу своїх попередників, керуючись добром цілої української нації, і саме виступи запрошених на бенкет Асоціації представників СВУ свідчать про те, якої політики супроти АКВ дотримується Спілка Визволення України. Пре це був написаний докладний звіт, який помістила "Свобода" в США, в числі за 28 червня ц.р. Ale Ваша Редакція, ознайомившись зі змістом тієї опублікованої у "Свободі" статті (до речі, з великим запізненням!), не подаючи жодних деталів, змайструвала провокацію, використавши для цього, як претекст, присутність на бенкеті представників АКВ, які були так само запрошенні Асоціацією з нагоди її Третього З'їзду в США.

Чому ж Ви, в такому випадкові, "не добавили" такого "зголосення" до "проросійських кіл" антибільшевицького Бльоку Народів з тієї причини, що голова ЦК АБН п.Я.Стецько, перебуваючи в США два роки тому, мав сустріч з представниками АКВ і то не на бенкеті, а в окремому місці?

Про це було докладно відомо СВУ, але ми не вдалися до Ваших методів супроти АБН, як це Ви зробили у відношенні до СВУ, бо ми не сумніваємося у тому, що від тих розмов, які мав п.Я.Стецько з АКВ, він не став меншим від нас українським патріотом!

Головна Управа СВУ вважає, що заподіяну кривду СВУ Ви мусите направити відповідним спростуванням у Вашому тижневику в такому сенсі, що подані в згаданій "інформації" твердження не відповідають правді. Якщо ж Ви цього не зробите, ми будемо змушенні вдатися до самозахисту, щоб у майбутньому Ваша Редакція знала, що її провокації є палицею з двома кінцями!

З Богом за Україну

За Головну Управу СВУ:

(—) В. Коваль (—) О. Кейс
(Керівник Політичного Відділу) (Генеральний секретар)

Нью-Йорк, 21 липня 1960 року

СВУ І СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Інж. М. Сердюк — член Головної Управи СВУ, є одним з ініціаторів відновлення Спілки Української Молоді на чужині та перший голова її Центрального Комітету.

Редакція

Українська визвольна справа потребує постійного допливу молодих самостійницьких сил, вихованих на безкомпромісних підставах української соборності й державної незалежності. Для справи визволення України потрібне покоління, яке було наснажене ідеями всеукраїнської Правди, що за неї віddали і віddают своє життя кращі її сини і доночки. Ці ідеї зродились і викристалізувались на рідних землях у кривавій боротьбі з північним ворогом українського народу — Москвою. Вони стали прародоносними не лише для молоді, але й для кожного українця-самостійника, що не піде на жодні компроміси з червоною, чи білою Росією! Ідеї ці невмирущі! Вони живуть в Україні під зовнішньою оболонкою “підсовєтського українця”, вони живуть на чужині, не даючи спокою ворогам української визвольної справи!

Тридцять п'ять років тому у вічному Києві ці ідеї зродили Спілку Української Молоді в противагу створеного московськими окупантами комсомолу. СУМ в Україні організаційно був пов'язаний зі Спілкою Визволення України — це були кадри СВУ — провідні кадри майбутньої революції.

Переборюючи поважні перешкоди Спілка Української Молоді у 1946 році була відновлена на чужині тими, що принесли її ідеї з рідних земель, щоб продовжувати розпочату її попередниками справу — кувати визвольні кадри українського народу. Керівною силою в розбудові відновленого СУМ-у були наддніпрянські націоналісти, що очолювали його провід та поставили його діяльність на широкий всеукраїнський ґрунт. В парі з організаційною розбудовою (які сприяли ЗЧ ОУН), Спілка Української Молоді розгорнула виховну й широку політичну діяльність, винісши її далеко за межі самого СУМ-у. Деякі акції, переведені СУМ-ом, як, наприклад, перше масове відзначення організованого Москвою голоду в Україні набули всееміграційного значення. Цю акцію в 15-річчя винищення 7 мільйонів українців підтримало все українське громадянство на чужині та народи поневолені Росією. Бойкотували її москалі, червоно-московські вислужники, що опинилися на еміграції та, на жаль, одна з українських церков.

Справжній СУМ — живий, динамічний, ініціативний нав'язав контакти з передовою молоддю не-комуністичного світу, організовував протимосковські й протикомуністичні маніфестації, які знаходили відгук у світовій пресі, як, наприклад, відома

акція СУМ-у в США, переведена в ОН, проти якої офіційно протестувала Москва в Об'єднаних Націях.

Бурхливий період діяльності СУМ-у треба завдячувати тісній співпраці наддніпрянських і західноукраїнських націоналістичних соборницьких сил, які вміли підпорядкуватися інтересам загальноукраїнським. Але з бігом часу, в СУМ-і було витворено антисоборницьку атмосферу занесеними з зовні інтригами в наслідок чого наддніпрянці — основоположники відновленої Спілки Української Молоді і автори всіх її організаційних ознак, змушені були відійти від активної праці з переконанням, що настане час, коли СУМ-ові на чужині буде привернуто його справжнє обличчя продовжуваща традицій зліквідованого Москвою СУМ-у у підсоветській Україні!

Про теперішній СУМ не можна сказати, що він не виховіє української молоді в патріотичному дусі, не можна йому закинути й того, що він занедбав працю попередників, але все це набуло ознак провінційної однобокості. Теперішній СУМ перетворився у мовчазного виконавця розпоряджень того середовища, яке його повністю підпорядкувало інтересам свого льокального, хоч і українського, патріотизму, своїм партійним інтересам. Його попередній бойовий протикомуністичний курс перейшов на позиції “невтимальності”. Це широко відкрило двері прибудівці УРДП Івана Багряного, т.зв. ОДУМ-ові, що вже без перешкод пропагує “ідеї” Хвильового, навіть на Ідеологічному Студенському Конгресі у Філадельфії, яка, приписуючи такі погляди всій молоді у підsovетській Україні, згідно з настановами “виховників” з УРДП, і самого Багряного, “тужить” за “здобутками жовтня”.

Теперішній СУМ в силу свого однобічного складу, який не знає підsovетської України, ні в минулому, ні тим більше в сучасному, не в силі протистояти розкладовій діяльності “хвильовистів”, ба навіть більше того не вважає за потрібне згадати про ті тисячні жертви членів СУМ-у, що їх винищили хвильові в Україні у 30-их роках!

Як відомо у березні 1960 року минуло 30 років від дати судового процесу в Харкові над провідним складом СВУ-СУМ-у, але ЦК СУМ його Крайові Комітети, наслідуючи лінію ЗЧ ОУН в поборюванні відновленої на чужині СВУ, здали традиції СУМ-у до архіву, бо, відзначаючи процес, не можна ж поминути мовчанкою СВУ? І в наслідок цього, ми є свідками жалюгідного явища. Щойно після того, коли розгорнулася акція відновленої на чужині СВУ по відзначеню жертв московського терору у 30-их роках, а в тому й СВУ-СУМ-у, ЦК СУМ шойно у квітні виніс у цій справі своє “соломонове” рішення, яке з'явилось у його органі “Авангарді” аж

у червні ц.р., тобто через три місяці після початку процесу, коли вже фактично минув час ефективної акції у тій справі?

Навіть Осередок СУМ-у в Чікаго, який носить ім'я замордованого Москвою провідника СУМ-у в Україні М. Павлушкива, не знайшов потрібним відзначити згадану дату?

Нам також відомо, що Головна Управа СУМА США "спромоглася" заповнити сторінку "Шлях Молоді" при "Свободі" матеріалами в 30 ліття процесу СУМ-у, шойно після того, коли довідалася з кіл СВУ у США, що промовчування СУМ-ом цих подій спричинить дуже небажані наслідки. Але на віть і в цій сторінці ГУ СУМА не заповіла жодної загальної акції для всіх своїх Осередків?

Щоб запротестувати проти московського терору в Україні, ЦК СУМ мусів щонайменше півроку наперед готуватися до цього, розголосити цю справу серед широких кіл українського громадянства, щоб змобілізувати його на цю виключної ваги акцію, яка мала б пригадати всім теоретикам співіснування з Москвою про його наслідки, які чекають поневолені Росією народи, а також не-комуністичний світ. Ця акція мусіла б показати також обличчя тих, які глорифікують українських комуністів, при допомозі яких московські окупанти вимордували мільйони українського народу! І це була б відповідь "доповідачам" ОДУМ-у на Студентському Конгресі, бо в СУМ-і в той час не знайш-

лося ані одного студента, який би запротестував проти глорифікації наймитів Москви!

Але нічого цього не зроблено, а все, що робиться тепер, є лише жалюгідним блузнірством, що особливо яскраво вимальовується на тлі такого факту, як зрив ньюйорським осередком СУМА Академії присвяченої СВУ-СУМ-у, що її підготовляв у Нью-Йорку Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій!

Ці факти (а їх є багато більше!) є підтвердженням того, що теперішній СУМ є лише одноіменної назви організацією того СУМ-у, що був в Україні, і тільки!

Після ствердження фактів стало очевидним, що відновлення правдивого СУМ-у, згідно його рідноземної структури, мусить негайно вступити в дію. На цьому наполягають Осередки СВУ, членство яких хоче бачити свою молодь гідним наслідувачем безкомпромісних самостійницьких ідей в непримиримій боротьбі зі згубними "концепціями" "реалітетів" в УССР та їх носіїв.

Осередки СУМ-у, що вже діяли з рамени СВУ, як наприклад у Філадельфії, Головна Управа легалізує, та заповідає їм свою повну моральну підтримку.

Ми знаємо, що на шляху розбудови СУМ-у, перед СВУ виринуть різні перешкоди та цілий ряд внутрішніх проблем, але це завдання доручила нам сама історія, і ми мусимо довести його до переможного кінця!

З діяльності СВУ

За браком місця в попередніх числах журналу Редакція не мала можливостей помістити надіслані матеріали про діяльність та життя окремих клітин СВУ.

Робимо це щойно в цьомі числі.

СПІЛКА ВІЗВОЛЕНИЯ УКРАЇНИ В США

У 1959 році Крайова Управа СВУ в США проробила велику роботу, як на внутрішньоукраїнському, так і на зовнішньому відтінках. Внутрішньоукраїнська діяльність, головно, проходила в пляні дальнього розвінчування еміграційних кадрів з КП(б)У й комсомолу. Члени КУ СВУ О.Калинік, В.Коваль і С.Підкова виступали на ці теми перед українським громадянством з доповідями: О.Калинік говорив на тему "Русифікації України", В.Коваль викривав "Ідейно-політичне беззрунта революційних демократів", а С.Підкова говорив на тему "Українське національне відродження 20-их років". Такі доповіді відбулися в Трентоні, в Пассайку, в Нью-Йорку, в Чікаго і в Торонті в Канаді.

На зовнішньоукраїнському відтінку роботи, КУ СВУ брала активну участь у влаштуванні міжнародного зібрання, що його ініціатором було Американське Товариство. Відбулося воно в Нью-Йорку 14-го червня м.р. Крім СВУ, в зібранні взяли участь УККА, СЗСУ-СП і Асоціація бувших політичних в'язнів.

Велика підготовка була переведена в зв'язку з ві-

зитою до США московського диктатора М.Хрущова. Ще задовго до його приїзду, КУ СВУ розіслала в англійській мові становище щодо "візиту", до більше як ста американських політичних установ, сенаторам, конгресменам, пресі й Президентові США і його заступникам. Становище СВУ було прихильно сприйняте багатьма американськими видатними політиками й впливовою пресою. Про це свідчать багаточисельні відповіді, а зокрема особистий лист віце-президента Уряду США Р.Ніксона, з яким він надіслав також свою доповідь, що й він виголосив 25-го серпня м.р. на з'їзді Американського Легіону, в якій підкреслював комуністичну загрозу для світу, а зокрема для США.

Дня 20-го вересня м.р. члени СВУ в Нью-Йорку взяли активну участь в протиХрущовській маніфестації зі спеціально для цього вбраним автом, на якому були розміщені карикатури на Хрущова-ката українського народу. Під час маніфестаційного походу члени СВУ розповсюджували серед американців відповідні ляльочки.

30-ліття судового процесу СВУ в США відзначило урочистими Панахидами в церквах, що були попереджені відповідними оголошеннями в пресі, а українське громадянство широко про це інформовано масово розповсюдженнями ляльочками.



Авто СВУ з трансферентами на протихрущовській маніфестації в Нью-Йорку, що відбулася у минулому році.

Розгром хвильовистів у Чікаго

В суботу 14-го травня ц.р., в приміщені УНСоюзу, місцевий Осередок СВУ влаштував доповідь ред. В. Коваля з Нью-Йорку на тему "Ідейно-політичне беззрунтя революційних демократів". Понад 130 осіб з різних політичних середовищ з великом зацікавленням прослухали двохгодинну доповідь, насычену такою силою фактів, вибраних з писань УРДП та різних хвильовистів на чужині, що годі було будь-що заперечити з коментарів доповідача, який послідовно довів, що українська еміграція знайшлася в павутинні чужих і ворожих українській визвольній справі "ідей". Голова місцевого Осередка СВУ п. І. Карпенка, що головував під час доповіді, уділяв слово в дискусії без обмеження часу, але, не дивлячись на це, члени УРДП, що як було відомо, добре до неї "підготовлялися", відзначились тільки тим, що, виступаючи в дискусії, заперечували свою принадлежність до УРДП та боронилися тим, що коли до неї належали, та "не помічали" в УРДП жодної протиукраїнської роботи". Такі виступи спонукали доповідача скласти заяву, про те, що він є членом СВУ і з цим не криється, але чому члени УРДП, запитав він, про яких йому відомо, що вони належать до цієї партії, ховаються зі своїм членством? Виходить, сказав він, що вони самі знають, що з УРДП щось не впорядку?

Але цілковитого розгрому үердепівщини в Чікаго, доконали свідки-земляки Хвильового і І. Багряного, бувші члени СВУ в Україні, а зокрема старшина армії УНР Б. Шевченко, який, як свідчив, під час визвольних змагань мав доручення зі своїм відділом впіймати М. Фітільєва (тодішнє прізвище Хвильового), що оперував зі своїм відділом чекістів на харківщині та винищував родини патріотів української державної незалежності. Це також підтверджив і п. Горошко, який походить з тих околиць. З дуже різкою критикою УРДП виступив п. Дудник, член СЗСУ-СП та п. Печенюк і інші.

Не обійшлося й без гумористичних сцен. Так з піною на вустах, в "обороні" Хвильового й УРДП висту-

пив "лицар золотого хреста" Симона Петлюри п. Перескевич. Його виступ, серед присутніх репресованих хвильовистами в Україні, викликав веселий сміх, але зважаючи на факт, що в такому дусі виступав той, що боровся проти фітільових в Україні, свідчить, що стара петлюрівська гвардія збилася з дороги!

Виступи інших, переважно тих, що не знають підсоветських відносин, нічого нового в дискусію не внесли за винятком тверджень, що українські "націонал-комуністи" також "эмагалися" за Україну, та що ім тим що не були під советами, ніхто немає права відмовляти забирати голос у підсоветських справах. Присутній на доповіді п. Ю. Степовий, запитав у доповідача: Чи той, що не був у Індії немає права про неї писати? На це доповідач відповів: Чи може хтось намалювати лева, якого він ніколи не бачив? І в свою чергу запитав п. Ю. Степового, чи він, як той, що був під советами, не є такого самого переконання, що нюанси того життя знають тільки ті, що там перебували?

На це п. Степовий нічого не відповів.

Вшанування жертв СВУ-СУМ-у в Чікаго

В неділю 4-го березня ц.р. у парафії Свято-Софіївської Церкви в Чікаго, заходами місцевого Осередка СВУ, вшановано урочистою Панахидою жертв СВУ й СУМ-у, що 30 років тому були замордовані московськими окупантами України. Вшанування проішло при великій участі парафіян за винятком місцевих үердепівців, які Панахиду бойкотували. Цим вони показали, що жертви протимосковської боротьби їм чужі!

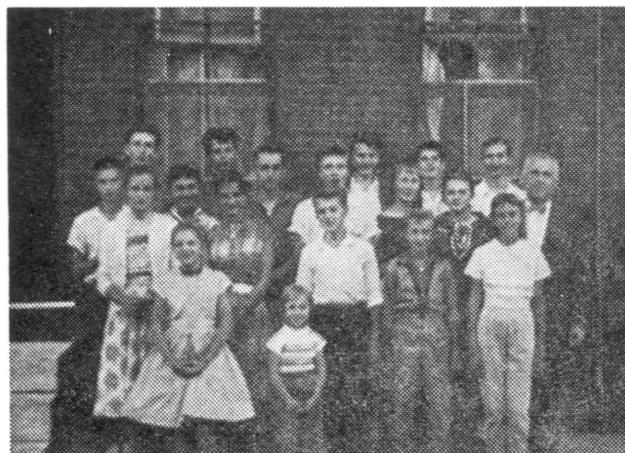
Під час Панахиди український прапор тримав п. І. Карпенко — голова Осередка СВУ в Чікаго, а американський — член Управи Осередка п. І. Кочерга. Пізніше іх замінила молодь, що було ніби символом передачі прапорів старшим молодшому поколінню, яке має продовжувати боротьбу за визволення українського народу.

Отець Литваківський виголосив гарну патріотичну проповідь в пошані жертв СВУ, що віддали своє життя

на Вівтар Батьківщини-України. Світлу пам'ять героїв СВУ вшанував своєю присутністю Владика Генадій, що брав участь на чолі всього духовенства в урочистій Панахиці.

Перший Відділ СУМ-у

Член Головної Ради СВУ п.І. Кононенко, що мешкає у Філадельфії, є першим організатором Відділу Спілки Української Молоді при СВУ в США. Вже більше, як рік, він опікується відділом молоді, який успішно "кон-



На світлині Осередок СУМ-у при СВУ в м.Філадельфії
(Сполучені Штати Америки)

курує" з іншими українськими молодечими організаціями на терені цього міста. Маємо на думці часті виступи його членів в самодіяльних мистецьких програмах, а зокрема на Міжнародному Фестивалі, який відбувся 23 і 24-го квітня ц.р. у Філадельфії у великий залі "Конвеншен Голл".

Сумівці танцюристи Анатоль і Володимир Кононенки, в складі української національної групи, здобули загальне признання кількох тисяч американських глядачів. На закінчення концерту Володимир Кононенко—виконуючий обов'язки голови Відділу СУМ-у, виконав танок "Чумак" викликавши загальне захоплення присутніх, що нагородили його виступ довготривалими оплесками.

Після закінчення Міжнародного Фестивалю українська група танцюристів, 25-го травня, була запрошенна на місцеву телевізійну станцію, яка зафільмувала кілька українських народніх танків для своїх телевізійних програм.

• • •

З нагоди 30-ліття служіння Українській Православній Церкві протопресвітера І.Савчук в залі Катедри Св. Володимира УДЦ у Філадельфії у неділю 22-го травня ц.р. відбувся Ювілейний Бенкет, на якому було понад 400 осіб присутніх, а між ними й Митрополит УПЦ Іоан.

В рамках Бенкету відбувся концерт, в програмі якого були також виступи танцювальної групи Осередку СУМ-у у Філадельфії. Брати Володим і Анатоль Кононенки виконали танки "Запорізький герць" і "Чумак". Привітання Ювілянтів від Осередку СУМ-у склали Люсі Тхорик зміст якого звучав:

Найпреосвященніший Первоієрарх Української Православної Церкви в Америці Митрополит Іоан,

Всечесніші отці,

Шановні гості й парафіяни Катедри Святого

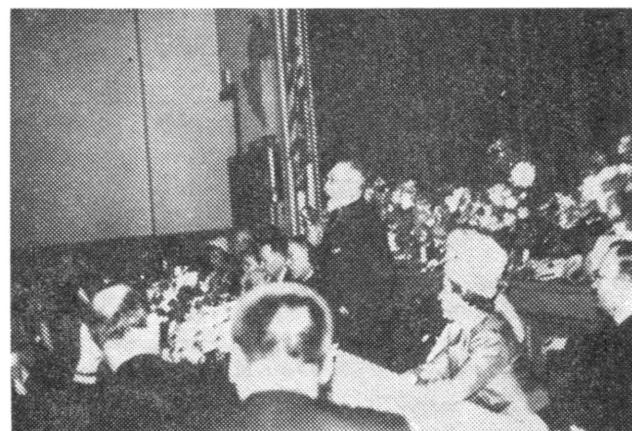
Володимира,

Всечесніший Отче-Ювілянте!

Від імені Осередку Спілки Української Молоді у Філадельфії вітаю Вас з тридцятилітнім ювілем священної діяльності в лоні Української Православної Церкви.

Ми сумівці є послідовниками тієї Спілки Української Молоді, яка разом зі Спілкою Визволення України в підпіллі, в тяжких умовах, боролася за визволення України з-під московсько-комуністичної окупації.

Ми, молодь, благаємо Всевишнього, щоб Ви разом з нами лійшли до Золотоверхого Києва на вільну Україну!



Найпреосвященніший Митрополит Іоан промовляє до високоповажаної громади, після закінчення бенкету й концерту, що був присвячений протопресвітеру Івану Савчук з нагоди його 30-го ювілею, що відбувся 22 травня 1960 р., в залі катедри св. Володимира УПЦ в місті Філадельфії.

Преподобний і Ласкавий Отче!

Ми бажаємо, щоб ще многі літа Ви могли прожити,
І за своїх вихованців Господа молити!

Подав І. К.

СПІЛКА ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ В КАНАДІ

Другий Крайовий З'їзд

Дня 4-го червня ц.р. відбувся Другий Крайовий З'їзд СВУ в Канаді, який відкрив п.Г. Подгурець. Після молитви, що її прочитав протоєрей Йосип Василів, однохвилинною мовчанкою вшановано світлу пам'ять поляглих членів СВУ і СУМ-у.

Президію З'їзду було вибрано в такому складі:

ред.О. Калинік-Самійленко — почесний голова, проф. С. Килимник — голова, проф.П. Казанівський — замісник голови, пп. Т. Фегон та В. Розенко — секретарі.

Протокол I-го Крайового З'їзду прочитав п.В. Розенко, який прийнято одноголосно.

На час відкриття З'їзду надіслали привіти: Владика д-р Іларіон — Митрополит УГПЦ Вінніпегу і всієї Ка-



Президія Другого Крайового З'їзду СВУ в Канаді. Промовляє проф. М. Садиленко.

нади, Владика Максим — Митрополит УКЦ всієї Канади, д-р Сильвестер — Архиєпископ Мельбурнський та Австралійсько-Н.Зеландський, д-р І.Бучко — Apostольський Візитатор українців в Західній Європі, Генадій — Архієпископ Чікаго, Ісидор — Епископ Торонто і Сх. Канади, Н. Павлушков — почесний голова СВУ, отаман Т. Бульба-Боровець — голова Головної Управи СВУ, Український Вільний Університет в Мюнхені, Наукове Товариство ім. Шевченка в США, Союз Гетьманців-Державників в США, Брацтво Українських Січових Стрільців у Торонто, Українська Стрілецька Громада в Канаді, Союз Українських Восинних Інвалідів в Мюнхені, СВУ в Австралії, СВУ в Англії, СВУ в Шотландії, СВУ в Німеччині, СВУ в Франції, Українське Національне Об'єднання в Канаді, Організація Українок Канади, Спілка Української Молоді при СВУ в США, Спілка Української Молоді в Франції, Представництво УНРади в Канаді, Демократичне Об'єднання бувших репресованих українців під советами в Німеччині, Об'єднання Бувших репресованих українців під советами в Австралії, Українська Бібліотека ім. С.Петлюри в Парижі, Інститут Дослідів Волині у Вінніпегу, Укр. Медично-Харитативна Служба в Мюнхені, отець протоієрей Т. Гаврик з Франції, проф.Є.Онацький, д-р В.Наддніпрянець, п.Ю.Гергель п. О. Войнаренко, п.П. Кизимів, п.К. Євтушенко, п.М. Суслик, проф.О.Оглоблин і інші.

Усно З'їзд привітали: ред.О.Калинік-Самійленко — голова Говної Ради СВУ, ред.В.Коваль — керівник Попліт. Від. ГУ СВУ і голова КУ СВУ в США, інж.В.Кейс — генеральний секретар ГУ СВУ, хор.К.Мосійчук — голова КК ГУ СВУ, отець В.Дзюба, проф.Я.Козловський — секретар Екзекутиви Відділу КУК і інші.

Звіти з діяльності Крайової Управи Спілки Визволення України в Канаді прочитали пп. Г Подгурець, в.о. голови та В. Брух, керівник фінансового Відділу.

З проробленої праці Крайової Управи СВУ в Канаді треба відмітити:

1) Влаштовано 59 доповідей. 2) Зорганізовано суд над націонал-комуністами-хвильовистами. 3) Видано і поширено 25.000 примірників "Листівок СВУ". 4) Надруковано працю проф.М. Гадацького під назвою "Джерела московського комунізму".

У програмовій доповіді проф.М. Садиленко накреслив шлях дальшої праці та розвитку СВУ.

Ред.В. Коваль зробив доповідь про "Напрямні політики СВУ". Доповідач підкреслив важливість боротьби проти пропаганди звеличування кадрів з КП(б)У й комсомолу не тільки серед української еміграції, але й серед інших національних середовищ та ствердив, що започаткована акція в цьому напрямку вже дала добри наслідки.

Голова Контрольної Комісії КУ СВУ, проф.С.Килемник прочитав звіт Кон. Ком., підкresливши, що члени Крайової Управи виконували свої обов'язки справно та запропонував делегатам уделити абсолюторію уступаючим керівним органам.

Нову Управу СВУ в Канаді вибрано в такому складі: проф. М. Садиленко — голова, пп.: Г. Подгурець, В. Ронко, В. Брух, Т. Фегон, інж. П. Гарбер, інж. П. Роєнко, інж. М. Дорошенко, Д. Горбатюк — члени.

Контрольна Комісія: проф. С. Килимник — голова, о. протоієрей Йосип Василів — заступник голови, проф. П. Казанівський — член.

Ред.В. Коваль зчитав проект постанов і резолюцій, які після доповнень, були прийняті одноголосно.

На закінчення проф.С.Килемник, подякував приятелям за активну та ділову участь у нарадах.

З'їзд закінчено відспівуванням національного Гимну.

Академія в 30-ту річницю

Осередок СВУ ім.С.Єфремова в Торонті улаштував Академію з нагоди відзначення 30-ої річниці судового

процесу над СВУ й СУМ-ом, яку відкрив голова КУ СВУ, проф. М. Садиленко. В короткій, зворушливій вступній промові він з'ясував мету улаштування Академії, та закликав присутніх вшанувати поляглих борців за волю України, членів СВУ і СУМ-у, однохвильною мовчанкою. Слід відмітити, що у всіх үраїнських церквах міста Торонто, відправлено урочисті Панахиди по поляглих св. п. членах СВУ і СУМ-у.

Доповідь про СВУ й СУМ виголосив проф. С. Килимник, який підкреслив величезні заслуги проводу СВУ у відродженні української національної культури, національного та політичного виховання кадрів — борців за Українську Незалежну Державу. Доповідач широко висвітлив велику сферу впливів керівництва СВУ в майже всіх галузях українського життя. Ці впливи починалися в ВУАН та кінчалися на селах, надючи національного змісту всім галузям творчості й підготовки повалення московської окупації в Україні. СВУ це була держава в державі.

На жаль, підкреслив доповідач, у цей самий час виявили свою зрадницьку роботу московські вислужники, як Затонський, Скрипник, Хвильовий, Любченко, уклапісти, боротьбисти та ім подібні. Це вони допомагали москалеві останю сорочку знімати з України. Опинившись на еміграції, послідовники цих зрадників продовжують свою ганебну роля, чим дезорієнтується певну частину нашої еміграції.

Вони намагаються зробити цих зрадників рушіями національно-культурного відродження України й цим виправдати іх, а виправдавши іх, вони виправдовують самих себе, роблячи далі "ставку" на ідеологію комунізму та на кадри з КП(б)У й комсомолу. Увійшовши в українське еміграційне середовище, вони пропагують "здобутки жовтня", галасуючи при цьому, що це одинокий шлях для українського "визволення"?

В концертovій частині виступали:

Ансамбль Кобзарів ім. Остапа Вересая під мистецьким керівництвом проф. П. Казанівського, Соя Сахно — soprano, Василь Тисяк — tenor, артист Юрій Бельський, Богдан Голинський — баритон, проф. Г. Голинська та Зенон Лавришин — фортепіановий супровід. Кожен виступ присутні сприймали з великим захопленням. Слід підкреслити, що Ансамбль Кобзарів, спеціально підібраною програмою та її виконанням надав Академії ще більшої урочистості. Академію закінчено загальним співом українського національного Гімну.

Інж. П. Розенко

Посвячення прапора СВУ

Ще минулого року, серед активних членів Осередка СВУ в Монреалі, виникла думка набути свій організаційний прапор. Потрібні були кошти. Після наполегливої праці, дякуючи жертвенності членів переведена збірка дала добре наслідки, і вишитий прапор, розміром 4x6 футів, був готовий...

На прапорі вміщено такі написи: "Бог і Україна!", "Держава над Партиєм!", "Нація над Класами!".

15-го травня ц.р. в Соборі Святої Софії в Монреалі, митрофорний протоєрей о. Володимир Слюзар, в асисті священиків о. Івана Стуса та о. Сави Цитухина, посвятив прапор СВУ, що його виготовив Осередок імені Петра Кальнишевського в Монреалі. На посвячені був присутній член Головної Ради та член Крайої Управи СВУ проф. М. Садиленко.



Член Головної Ради СВУ та голова КУ СВУ в Канаді, проф. М. Садиленко перебирає від священиків прапор Осередка СВУ в Монреалі.

Посвячений прапор від священиків перебрав член Головної Ради СВУ проф. М. Садиленко, який передав його Голові Управи Осередка, а голова в свою чергу передав його на збереження вибраному на зборах Осередка побратимові Зозулі.

Присутні на посвячені прапора члени СВУ прирікли передати його Урядові Української Самостійної Соборної Держави в Кисві.

Через пів години після посвячення члени Осередка зі своїм новопосвяченим прапором взяли участь у демонстрації українців Монреалю проти висвітлювання на телевізії ганебного фільму з процесу Шварцбarta, у якому знеславлено світлу пам'ять Голови Української Держави Симона Петлюри. Таким чином прапор Осередка дістав два хрещення: в церкві — релігійне, а на демонстрації — бойове.

Після демонстрації члени СВУ й запрошенні гості вернулись до церковної залі, де з нагоди посвячення прапора, старанням членів Осередка, а зокрема нашого жіноцтва, був влаштований банкет.

Найбільше відзначились своєю працею у виготовленні прапора та організації банкета побратими: І. Коломицький, І. Бедик, І. Коврига, В. Миколаїв, Ф. Кива, пані:



Члени СВУ в Монреалі з новопосвяченим прапором Осередка демонструють проти висвітлення через телевізію фільма скерованого проти сл. п. Голови Української Держави Симона Петлюри.

Є. Б. Бедик, О. Коврига, Ю. Гаєва, Зозуля, С. Даровська, А. Кулінич, Миколаєва й інші.

Збірку серед присутніх на потреби Осередка передали пбр. Загорулько та Мельничук.

На бенкеті промовляли: Член Головної Ради СВУ проф.М. Садиленко, отець митрат В. Слюзар, о.Ів. Стус, о.С. Цитухин, почесний голова місцевого Відділу КУК п.А. Гукало та багато інших гостей і членів місцевого Осередка СВУ. Надійшли також привіти та грошові пожертви для Осередка від багатьох місцевих українських організацій та церков.



Голова Управи Осередка в Монреалі і член Головної Ради СВУ, п.С. Гай перечитує привіти одержані з нагоди посвячення прапору Осередка.

У промовах і в надісланих привітах, всі підкреслювали виняткове значіння для української визвольної справи відновлення на чужині Спілки Визволення України, її розвиток та потребу співпраці з нею.

Зразковий член Осередка

Рік тому, при Осередкові СВУ в Монреалі, започатковано організацію Жіночої Секції. Ініціатором та активним організатором якої є член Управи Осередка, пані Є. Бедик. Сьогодні Жіноча Секція нараховує вже поважне число членів.



Пані Є. Бедик

У виготовленні прапора в переведенні його посвячення та в організації бенкета з цієї нагоди, пані Бедик, як і жінки-члени Жіночої Секції, а також і жінки — не члени СВУ взяли активну участь.

За це ім'я наше українське СПАСИБІ.

С. Гай

СПІЛКА ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ В АВСТРАЛІЇ

Голова КУ СВУ в Австралії, інж.В.Буряк, мав кілька зустрічей з бувшим провідником похідної підпільної групи ОУН(р) проф. О. Зибачинським, яка вкінці 1941 року прибула в серце Донбасу — Юзівку та нав'язала контакти з підпільною групою СВУ-СУМ, що її очолював в той час проф. С-м та у якій був також теперішній голова КУ СВУ в Австралії.

В той час в умовинах німецької окупації та московсько-комуністичного терору, український Донбас переживав труднощі, але не згинався й провадив боротьбу з обома ворогами українського народу. Юзівка була головним підпільним центром Донбасу, з якої йшли звязки до Макіївки, Єнакієва, Харцизька, Константинівки та інших міст і шахтарських селищ. Дві групи українських націоналістів об'єднаними силами боролись з ворогами України та підготовляли народ до майбутніх подій. Німецьке Гестапо допомагало Москві в боротьбі проти українського підпілля.

Ціль зустрічі, ветеранів підпілля в Донбасі, мала на меті пригадати минулі події, щоб задокументувати їх, як друковані спомини для майбутніх поколінь, аби вони знали, про спільні дії шахтарів і металургів ДОНБАСУ та іхніх братів із західноукраїнських земель, що пліч-опіч боролись проти окупантів, щоб українське вугілля і сталь належали українському народові.

• • •

3-го липня ц.р. в Сіднею, в Українському Домі в Лідкомб, відбувся черговий З'їзд Союзу Українок Ново-Південної Валії. Від КУ СВУ з'їзд вітав п. Мазуренко. УРДП і всі його прибудівки з'їзд бойкотували.

Після офіційної частини З'їзду, який пройшов з великим успіхом, відбувся обід у мистецькій програмі якого виступали: п-ні Б. Кравченко, У. Майковська й інші. Вкінці, під керівництвом п-ні Н. Тиравської, був показ української ноші, яку демонстрували модельки.

ОСЕРЕДОК СВУ В НОВОМУ-УЛЬМІ (НІМЕЧЧИНА)

Відзначення 30-ліття

У Фомину неділю, дия 2.4 ц.р., в Українській Авто-кефальній Православній Церкві в Новому-Ульмі, була відправлена Панахида по світлій пам'яті членів СВУ й СУМ-у, що тридцять років тому загинули в боротьбі з московськими окупантами. Панаходу відправив з притаманним юному натхненням настоятель Свято-Покровської Парафії протоієрей о.М. Гілтайчук. Співав невеличкий, але гарно зіспіваний хор.

Слухаючи проповідь настоятеля: "помолимось за всіх братів і сестер, що життя своє віддали за кращу долю рідної Батьківщини, помолимось поіменно за душі засуджених на процесі СВУ в Харкові", та коли о. М. Гілтайчук підкреслив, що іхні імена залишаться на віки на сторінках історії визвольної боротьби українського народу у мої душі вирує не то жаль, не то сором, що великі герої нашого народу розміяни на еміграції на вислужників Москви — хвильових і скрипників.

І як підтвердження цього, коли у Церкві відбувався Панахода за спокій душ вірних синів і доньок України, за дверима Божого Храму, на вулиці гасають "революційні демократи" з під "багряного стягу", пляючи зробити, якусь чергову диверсію в церкві!

Член Осередка.

З українського життя

Пам'ятник Т. Г. Шевченкові у Вашингтоні.

31-го серпня ц.р. Сенат США, на передодні закінчення цьогорічної сесії, схвалив спільну з Палатою Репрезентантів резолюцію про дозвіл збудувати на одній із площ столиці Вашингтону пам'ятник Т.Г.Шевченкові. Резолюція переслана президентові Айзенгаверові до підпису, після чого воно стає законом.

Відкриття пам'ятника буде присвячене століттю з дня смерти українського пророка, що сповняється в 1961 році.

Українці на Світовому Конгресі Істориків.

У неділю 21-го серпня у Швеції, в Стокгольмі, відкрито 11-ий Міжнародний Конгрес Істориків, на який з'їхалися фахівці у цій ділянці зі всіх країн світу.

В програмі Конгресу було прочитано 250 доповідей.

Стараннями Наукового Товариства ім. Шевченка у США, та при підтримці українського громадянства, українська історична наука у вільному світі була представлена українськими істориками зі США, Німеччини, Швеції й Аргентини, які є членами згаданого Конгресу. На різних комісіях Конгресу українські історики прочитали наукові доповіді на теми: "Швеція й Росія в добу Тридцятилітньої Війни" — д-р Б. Кентержинський, "Київська Русь і формування трьох східноєвропейських народностей" — проф. М. Чубатий, "Мазепа й Велика Північна Війна" — д-р Б. Кентержинський. На жаль відпала доповідь проф. О. Оглоблина "Українська Держава XVII і XVIII вв." з огляду на його хворобу, яка більше б підселила укр. самост. науку проти московських "істориків", серед яких не бракувало й людоловів з МГБ?

Українську "історію" під советами представляють проф. В. Голубоцький і проф. В. Блавацький з Києва, від яких немає чого сподіватись добра для української історичної науки. Перед виїздом на згаданий Конгрес їх добре "накачали" органи "бдітельності", і треба сподіватись, що, навпаки, вони "заперечуватимуть" становище українських істориків у вільному світі, як "буржуазно-націоналістичне".

З нагоди Конгресу в бібліотеці короля Густава VI Адольфа влаштована виставка, серед скспектатів якої були оригінальні листи гетьмана Мазепи, гетьмана Богдана Хмельницького, та оригінальні документи дипломатичних місій українського посла до Швеції у 1650 році Данила Грека. На виставці історичної літератури український кіоск НТШ стояв поряд з кіоском москалів "Міжнародная Кніга".

"Тризуб" чемпіон футболу США

Спортивне Т-во "Тризуб" у Філадельфії здобуло чемпіонат футболу США на 1960 рік.

Остання зустріч "Тризуба" в табелі футбольної гри за чашу США відбулося в Лос Анжелесі та увінчалось повною перемогою українців над командою С.К.Кіккерс з вислідом 5:3. Боротьба українців за першенство була вперта й завзята. Крім нормальних 90 хвилин гри, вони мусили грati ще дві догришки, кожна по 30 хвилин. Героем перемоги заслужено уважають Михайла Ногу, який здобув всі п'ять воріт противника.

Повідомлення в американській пресі та в радіо рознесли по цілому світові вістку про великий спортивний успіх українців у США.

** *

Цей великий спортивний здобуток українців на чужині рикошетом б'є по московських колоніялістах, які старано приховують перед світом спортивні успіхи українців за межами СССР приписуючи їх москалям.

Від 25-го серпня до 11-го вересня в Римі, в Італії, відбуваються чергові 18-ті за чергою світові Олімпійські Ігрища. Між 87-ма націями, зголошеними до участі, України, як і у минулих грищах, не зазначається. Так вигідно Москві! В складі змагунів СССР є багато українців-майстрів спорту, без участі яких "росіяни" ніколи б не мали такої великої кількості здобутих золотих, срібних і бронзових медалів, що вони їх привезли з 17-ої Олімпійської Гри, що відбувалася минулого року в Австралії.

Московський геноцид не обмежується фізичним винищуванням українського й інших поневолених Москвою народів, він простягає свої брудні лапи на всі ділянки їхнього національного життя. Ale настане день, коли українські спортсмени виступатимуть на Олімпійських Грищах під своїм національним іменем, для слави й добра українського народу!

ЧИ ІСНУЄ ОСЕРЕДОК СВУ У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ?

Коли ні, то організуйте ініціативну групу і встановіть негайно зв'язок із Краєвою Управою Спілки Визволення України у Вашій країні, або з Головною Управою СВУ в США. **Листи до Головної Управи СВУ просимо слати на адресу:**

ALU (SVU), Inc.
P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York 3, N. Y., USA.

Кат України

Від неділі 18-го вересня ц.р., найбільше у світі місто й осідок Об'єднаних Націй Нью-Йорк; перебуває в полоні демонстрантів, які штурмують будинок советської амбасади й територію Об'єднаних Націй де загніздилися комунно-московський диктатор Хрущов та його губернатори колоній з України, Білорусі, Польщі, Мадярщини, Чехословаччини, Румунії й інших, що приїхали на 15-ту сесію ОН.

Очевидно, що найбільшу "увагу" в цьому відьомському кодлі приділено Хрущову. Сьогодні американці зустрічають його не з зацікавленням, як рік тому, а з прокльонами, кпинами й висміюванням та відвертим наказом покинути територію США. Вони не можуть йому простити погроз "збурити США" та паплюження Президента Айзенгавера. І треба признати, що американські демонстранти не скупляться на міцні вислови в сторону диктатора, як на приклад: "Пошукуємо вбивника — товстого червоного пацюка". Приїзд комуністичних терористів на сесію ОН, американська преса порівнює до розконспірованого у США, рік тому, збіговища гангстерів в Апалачін, але там, пишуть газети, були порушники законності, а комуністи



"Butcher of the Ukraine"

є противниками Бога й свободи! В'їзд Хрущова до Нью-Йорку на світанку 19-го вересня, "вітали" 30 тисяч портових робітників і комбатанті кпинами, вигуками й вимогою завернути до СССР, а з покладу "Балтики" Хрущов міг спостерігати, як його величезна власна персона розгойдувалась на шибениці одного з пароплавів, що "зустрічав" піратський корабель московського держморди! Та найбільших турбот завдають нью-йорській поліції тисячні маси демонстрантів поневолених Росією народів та противників режиму кубинського диктатора Кастро. Тисячі авт, убраних карикатурами на Хрущова та його сатрапів з образливими на його адресу транспарентами: "М'ясник України", "М'ясник Будапешту", "Вбивця", "Хрущов геть додому" й іншими, кружляють вулицями Нью-Йорку.

У недільній демонстрації (18 вересня) провідну роль відіграли українці, що демонстрували під проводом Об'єднаного Комітету Американсько-Українських Організацій м. Нью-Йорку, які після закінчення "мирного походу" головною вулицею, не зважаючи на заборону поліції, рушили до советської амбасади та разом з іншими національними групами її "заatakували". Американська піша й кінна поліція докладала всіх зусиль, щоб не допустити демонстрантів до серйозних розрухів. Демонстрації мають відбуватись безпереривно, аж до часу від'їзду комунно-московських терористів із США.

Відрядним у всьому цьому є той факт, що нарешті американське суспільство побачило загрозу їхній країні й активно виступило в її обороні!

З листів до редакції

Акція СВУ за очищення української еміграції від впливів розсадників культу Юди, набрала великого розголосу.

До Редакції напливають листи, в яких автори на конкретних фактах стверджують правильність заходів СВУ в цьому напрямку.

Нижче містимо в скороченні деякі найхарактеристичніші місця з одержаних листів.

Уердепісти їдуть на "родину"

На початку липня ц.р., вся австралійська преса, а в тому сіднейські "Сідней морнінг Геральд", "Дейлі телеграф", "Мірор", "Сан" і інші з занепокоєнням подали вістки про черговий виїзд до совєтів великої групи емігрантів (до 900 осіб) в складі якоїкрім росіян, є балтійці, чехи й українці.

Пан Субрт — представник чехів-антикомуністів з приводу цього дав інтерв'ю журналістам австралійських газет, яке частково надрукувала газета "Сідней морнінг Геральд" з 29.6 ц.р.. Він сказав, що більшість з поміж тих, що виїздять за залізну заслону є агентами Москви і повертаються вони по її наказу зі свого закордонного відрядження. Відкликає іх Москва для таких

цілей: подати на місці інформації про активних антикомуністів; подати інформації про тих, які можуть бути завербовані на агентів Москви в Австралії, показати, що австрійські умовини життя, як капіталістичної країни, не задоволяють потреб емігрантів. Це останне, для людей під советами, Москва використовує на те, щоб доказати, що під Хрущовим жити краще ніж в демократичній Австралії.

Перед цим масовим виїздом, виїхали на "родину" п.Гімельрайх — батько голови УРДП на Австралію й члена ЦК УРДП — І.Багряного та голова місцевого комітету УРДП і "легіону" ім.Симона Петлюри в Ньюкастлю Кривенко. Цей Кривенко був дуже активний "діяч" УРДП, як в громаді, так і в православній церкві. До тих наддніпрянців, що виступали проти уердепівщини, прилюдно говорив: "женіть цю недостріляну куркульню з громади, під колінця їх та на смітник!". Не раз на підпитку заявляв: "Совети мають своїх агентів майже у всіх українських партіях, але в УРДП їх аж кишить".

УРДП це інкубатор, де українців спочатку "виховується" на хвильовистів, а потім на комуністів!

Але виїздять з Австралії українці й не комуністичного забарвлення. Сприяє цьому глорифікація українських комуністів деякими особами з УНРади і ЗП УГВР, пропаганда берлінського комітету МГБ та писанина Волиняка в "Нових Днях", у яких систематично вихвлюються "радянські досягнення".

В Австралії хвильовисти з УРДП контролюють багато православних парафій, які вони використовують для своїх партійних цілей. Є факти коли антикомуністам-наддніпрянцям уердепісти пишуть загрозливі листи, через це багато бувших репресованих стають мовчазними й бояться виступати проти п'ятої колони Москви, щоб не потрапити на списки до Хрущова.

А що уердепівщина в Австралії резперезалася до крайніх меж, про це свідчить наприклад "доповідь", що її у 25-ліття московського голodomортва в Україні виголосив відомий в Австралії хвильовист-уердепівець Домазар, який між іншим сказав, що "голод в Україні зробили самі селяни-бідники, бо не хотіли працювати". Цю доповідь він зробив ще у 1958 році з рамени... УНРади і Українських Громадських Організацій Сіднею, але дух її живе й по сьогодні...

Інколи ставимо собі питання, що було б якби еміграційна "багряна шкірянка" добралася до влади в Україні? Факти з "діяльнosti" УРДП в Австралії показують, що по своему цинізму й богохульству вона перевищує свого учителя — чекіста Хвильового, який принаймні вірив у "загірну комуну", а в що вірять уердепівці? Їхня ненависть до бувших підсоветських українців, недостріляних хвильовими, переросла в зоологічну.... Свого часу в Сіднею був організований Громадський Комітет по переведенню Панахид і Академій для відзначення СВУ-СУМ-у і УАПЦ з 1921 року. У всіх церквах Сіднею такі Панахиди відправлено за винятком УПЦеркви в Гренвілі, яка контролюється уердепівськими комісарами.

В цій самій церкві УРДП не допустило до відзначення Храмового Свята, а перетворило його на свято свого "легіону", який названо ім'ям Симона Петлюри, щоб збезчестити його своїми протиукраїнськими вибриками!

Це призвело до того, що колись чисельна Парафія в Гренвілі розкололася й більша її частина відійшла

в новий храм, який очолив митрофорний протоієрей о. А. Стришинський.

В. Явір

Руїнники УПЦ в Рочестері

У минулому році, при церкві Святої Покрови, Церковну Раду очолював уердепіст Лихошерст. Я також був вибраний до складу цієї ради. Але після того, як я розповсюджував матеріали противильовистської акції СВУ, Лихошерст з ради мене усунув.

Відбулися перевибори, й замість Лихошерста на голову вибрали другого хвильовиста — Васильця. І як при першому голові, так і при цьому в Церкві не було українського національного прапора. Васильцю доручили такий прапор придбати, але він заявив, що "немає відповідного матеріалу". Нарешті, за вісім долярів матеріал було куплено, але що то був за прапор? Шматок ганчірки! А американський виглядає ще гірше!

На річних зборах я забрав голос у справі, що в церкві багато витрат на оліву, яку випалює УРДП, бо систематично робить в церковній залі свої збори, так само с великих видатки на електричне світло через ті партійні засідання уердепівщини. За цей виступ мене позбавлено голосу в дальших справах.

Як член СВУ, я звернувся до настоятеля нашої церкви о.Чернявського, щоб відправили Панахиду по жертвах СВУ-СУМ-у — за тих мучеників, які змагалися, щоб була вільна Україна. А яке то СВУ? — запитав мене о.Чернявський? Чи не те, що судило в Рочестері І.Багряного? І в Панахиді відмовив. Але коли до Рочестеру приїздив звеличник Хвильового І.Багряний, то о.Чернявський правив за нього молебінь у церкві, а тоді ще й на з'їзді УРДП, що відбувся в Рочестері у 1959 році. Як мені віддається, то о.Чернявський був далекий від тих мук, що його зазнав український народ від хвильових і скрипників? Взагалі треба підкреслити, що в церкві УПЦ в Рочестері немає українського національного духу....

На день Матері, що відбувся 5.8.1960 року, о.Чернявський говорив проповідь та й договорився до того, що Україні можливо й не буде. А я на свій простий розум такої думки, що Україна була і буде! Хто почував себі українцем, той інакше казати не може!

Дорогі Парафіяни! Коли ж Ви прокинетесь, та коли Вам прийде до голови боронити свою Церкву? Чи ж Ви не бачите, що з нашої рочестерської Церкви роблять советський сельсовет, бо церковна рада складається з уердепівців та єдинонеділімців!

О. Шевченко

Перевірка

На початку листа, Олесь Верхівський з Клівланду подає свої автобіографічні дані та виписки зі свідчень співучасників з доби визвольних змагань, які свідчать про нього, як палкого українського патріота. Між іншим він подає, що у 1919 році був командированний штабом Української Армії для об'єднання партизанських рухів в Україні. Після поразки визвольних змагань він довший час маскувався під советами, працюючи в різних установах. Перед війною він був науковим співробітником Інституту Ботаніки Академії Наук у Києві. В осені 1943 року помандрував на Захід, як і багато вітівачів з України, був зловлений німцями та працював,

The origins of the movement go back to 1919 when the Brotherhood of Ukrainian Patriots (Bra-
tstvo Ukrayinskykh Drazhavnykh) was formed.
It had supporters in many Ukrainian towns and
contacts with various insurgent detachments
which were active in the early years of Soviet do-
minion in Ukraine. When Bolsheviks intro-
duced

tions.

Under the totalitarian, terrorist communist system it was impossible for opposition to Soviet power to be carried on by any legal means. With despised Soviet police machinery with tens of thousands of secret collaborators put great obstacles also for the formation of a powerful underground organisation. The national resistance which came into being took the form of the Association for Liberation of Ukraine (Spilka Vyzvolennia Ukrayiny) and of the Ukrainian Youth Association (Spilka Ukrayinskoji Molodji), more or less dogmatical movement than clearly defined organisations.

Ukrainian patriots to see their
country free once more under new sac-
rifices under changed conditions.

YOUTH ASSOCIATION (SUM)

THE ASSOCIATION FOR LIBERATION OF UKRAINE (SVU) AND THE UKRAINIAN

JnctyBahn PeMakhi

YOUTUBE ASSOCIATION

THE ASSOCIATION FOR LIBERATION OF UKRAINE (SAC) AND THE OKRANIANS

Maio ha Yea*ji* "Boke*ji*" ! "Penpede*tehtha*" I. Barparahoro.
Aktae hixto 3 hinx he 3inreca. A brie ofinlorocho
YXbaanimo: "Miñ biimborame mpara VPMI I. Barparahoro
Bincraturan cege pedehnkom hiçcoercerckoi Ykaphin, 60 yr-
pałtichpchin hapan miçcoercerckoi Ykaphin, 60 yr-
ka emtipauit — hixto omittihoro he meino 3 karpam
KYL(6)Y h komcomony",
Tak! Bira hanbaran I. Barparahoro ! hoto VPMI, tomy
BONI hanbarance ix spiretan no ihumix Yrapacherns iyo-
mawax. Ohoro takoro "sparey", a 69e cibiron Y M. Kini-
mawax, 6-10 Gepešan M.P. Ue 69e cibiron Y M. Kini-
comonpckoi "kabapelli" ! nerrix "Gesapathinx" 3 upn-
tambanhin im inkom, cencitom, naphro, naphro, 3 ap-
tum harajaro meti moatkin Gompiemunpckoi Sopotipan 3a
bunayi na Ykaphi a racin "kortherinx marap". Ane Y
pukkohs nchobrak, a omekyc nime korpertinx cre-
comonpckoi "memorpatir", "memorpatir", "memorpatir"
1) "Personohjina memorpatir", mochtikho hanbarana cibe ROM-
2) "Personohjina memorpatir", hanbarana cibe ROM-
comonpckore oñinkay,

"*Лъни*", то *Биеннале* и *Министерство по култура*, *Института за изследвания в областта на изкуствата* и *Македонския музей* са организатори на тази "първа" международна изложба.

ced some economic concessions to the peasantry in 1921 (Lenin's New Economic Policy) the influence of B.U.D. was somewhat weakened and new lines of resistance had to be devised. During 1924-25 preparatory work went on to lay the foundations for a powerful liberation movement. In June 1925 the foundation meeting of the Association for Liberation of Ukraine (SVU) took place in Kyiv (Kiev) at which were present: S. Yefremiv, V. Chekhivsky, V. Durdukivsky, Y. Hermaize, A. Nikovsky, O. Hrebenetsky, L. Starytska-Cherniakhivska — eminent personalities in the Ukrainian cultural, religious and political life. As leader of the SVU was elected Prof. Serhiy Yefremiv. Lively organisational work among the members of Ukrainian cultural institutions, especially schools and universities developed. At first strict conspiratorial tactics were practised, but in 1927 the number of supporters grew to such an extent that it was found impossible to continue these methods and large groups became basic units of the organisation. The organising of patriotic Ukrainian youth in universities and schools was entrusted to M. Pavlushkov, B. Matushevsky, D. Kothko, and Y. Vynohradiv. Thus the Ukrainian Youth Association (SUM) came into being.

The Association for Liberation of Ukraine and the Ukrainian Youth Association were anti-Communist national movements. They opposed Communism both as a philosophical doctrine and as social and economic system. The leaders of the Ukrainian movement saw that the Russian Communist dictatorship aims at world revolution and at engulfing whole nations. In the first instance they were aware that Moscow brought economic, cultural and political enslavement of Ukraine, and that all concessions to economic, cultural and national development of Ukraine can only be a tactical manoeuvre. They saw in practice that the occupation of Ukraine carried out under the slogans of alleged social liberation turned Ukraine into a Russian colony, this being accompanied by the liquidation not only of her national and cultural independence, but also of economic autonomy. Therefore the first postulate of the movement can in short be summed up as the realisation that the basis of the life of the Ukrainian nation, just as of any other nation, was the primacy of the national existence before all other problems: political, economic, social, etc. National existence and a full development of the nation are possible and effective only under the conditions of the creation of a national state.

Second principle of the movement was the affirmation of the impossibility of a compromise with an alien government imposed by violence on Ukraine. No compromises with the foreign occupation power, whatever seeming concessions

it would make in the national question, whatever social bliss it would promise for the people — because these compromises were inadmissible and deadly for the nation.

Next principle of the SVU and SUM was a determination to aim at the creation of the Ukrainian State on the basis of the respect for the human being, respect for the will of the people, a true democratic and liberal attitude, and orientation to the West.

One of the methods of work of the SVU and SUM was a co-ordinated activity of the individual members in the legal institutions and organisations. This method consisted in that a member of these organisations worked in any given institution, co-operative union, publishing house, trade union, literary, artistic or sports society, school or university, and tried very carefully to direct the work of such an organisation, society or institution along the ideological lines of the movement. In such cases no organisational forms were fixed. Such work was carried on in a number of secondary schools, universities, among writers, co-operative leaders, peasantry and workers. Especially important was their activity in the Ukrainian scientific institutions, above all in the Ukrainian Academy of Sciences which was almost completely dominated by the supporters of the SVU. Many important contributions to the development of Ukrainian culture, especially language, could only be made because of this influence. Particular attention was paid to the propagation of the ideological views of the movement by means of literature and publications. SVU succeeded in capturing by its influence the most important publishing houses of Ukraine. The "Ukrainisation" of schools was a prominent achievement of the adherents of the movement. SVU and SUM worked in close collaboration with the Ukrainian Autocephalic Orthodox Church which came into being in 1921 and led a powerful religious revival in Ukraine. SVU and SUM also had a widespread support among the co-operative movement which was opposed to the Bolshevik state tyranny. The Ukrainian Youth Association gained its first members among the students of the Kyiv Institute of People's Education, of the Medical, Polytechnical and Co-operative institutes. The leader of SUM, M. Pavushcov, sought support among the students of peasant origin. The aim of SUM was to rally all the anti-Bolshevik youth in counterbalance to the Komsomol (Communist Youth League) and to direct it to the struggle for an Independent Ukraine.

The spread of the activity of SVU and SUM did not pass unnoticed by the Bolshevik secret police. Already in 1928 there were signs that the GPU was spying after members of the movement and was trying to infiltrate its agents in-

YKPÄICHPKN LÄPAK PARKWAY AUTO BODY 1974 Dundas St. W., Toronto. Phone: I.E. 1-1227 Hanpääraci i 3amogöikhi! pani — nohe mäihoberahn — saraihpi hanpäära arba Pöödry nirkoyeja ootajaho, hecho, 3a novipko- bany saamari. Behnhoora crähüia, oigijira B miculi. Blachnik: O. Ilpeakro CHRUS D., PROPRIETOR PLUMBING & HEATING CONTRACTOR 348 Crawford St., Toronto. Tel. LE 6-4805 Res.: 6 Clarendon St. Tel. WA 3-5891 Ykpäichpkra pogitha nirkoye hori pogorti, nepepigori i hambari coojihoo ta kroopo. Lihiin upnctyuh! Blachnik: Umitpo Xpyll CHRISTINE BEAUTY SALON 949 Dundas St. W., Toronto, Ont. Tel. EM 8-8587 Bioma ykpäichpkra kihoha, mojepeho yctratkorba phnigiephi Biachna: Xpnchlna Pomahib Hopyahaejo jembej iuhin ta cojihyy oigijary.

362 Bathurst St. Toronto Ont. Canada.
OUR COUNTRY
ha aapely:
OKpeme nincio — 15 uenib. Samoibehna multa
Ihui kpañin: piñho — \$4.50; mibpiñho — \$2.50
Kanaja: piñho — \$4.00; mibpiñho — \$2.25
Yiobn napeñinatia: —
—“B A T P K I B U N H A” —
Ykpaihcbroi Koccepebarnbroi Uymkin
Ejnnin y cbri opear
Thepeñinayñirej
Hntarej
The crushing of SVU-SUM did not mean ho-
wever the end of the ideas which they put for-
ward. Many risings took place in various parts
of Ukraine. During the 2nd World War the UK-
ravian Insurgents came into being fighting
against the Russian and the German invaders for
the ideas which SVU and SUM inscribed on the
ir banners.
The building of the Baltic-White Sea canal.
laborer camps in the North of Russia, particularly
slave-labor. Most of the arrested perished in the slave-
raime. Supporters of SVU-SUM throughout whole of UK-
prest arbitrary arrests of thousands of suspected
sentences were however accompanied by wide-s-
impresment each. These comparatively, “mild”
Other accused were sentenced to several years of
was reduced later to long terms of imprisonment.
4 were condemned to death, but their sentence
Moscow were appointed as judges. Of 45 accused
farce terrorised Ukrainian servants of Communist
“traitors”, “interventionists”. To complete the
sented as, “counter-revolutionaries”, “spies”,
and the world in general. The accused were pre-
movement in the eyes of the Ukrainian liberation
intended to compromise the Soviet government
de publicity to the trial the Soviet government
great hall of the Kharaki State Opera. Giving wi-
trial” of 45 members of SVU-SUM was held in the
ween 9th March and 19th April, 1930, a „show
or members of the SVU and SUM took place. Bet-
to its ranks. In the spring of 1929 mass arrests



ZENITH



ЧИ ЗНАЙОМА ВАМ НОВА

**Українська
ювелерна фірма
п. Юрія Солтиса**

748 Dundas St. West, Toronto, Ont.

Tel.: EM 4-7579

якщо ні, то зайдіть негайно і побачите там дуже великий вибір годинників швейцарської та німецької марки, які Вам напевне сподобаються. Знайдете також різноманітні золоті вироби імпортовані з Європи. Також відповідно виконуємо naprawи годинників з гарантією навіть до 5 років. Зайдіть, а п. Солтис обслугить Вас сорісно. Наші ціни є дуже приступні.

Користайте з нагоди нашого великого осіннього випродажу!

Українська Фірма

ALPHA FURNITURE Co.

735 Queen St. West, Toronto, Ont. Tel. EM 3-9637

3030 Dundas St. West

RO 6-4011

Радіоприймачі

Телевізійні апарати

Домашні меблі

Праальні машини

Відкуруючі

Електричні та газові кухні.

Українська Споживча Крамниця

CLOVER FARM

DUNDAS MARKET

1161 Dundas St. W., Toronto, Ont. Tel.: LE 6-1464

Я. ХОРОСТИЛЬ, Е. ІВАШКО

Безплатна доставка товарів

СТОЛЯР

Всі столярські роботи нові і исправні
—шкафи, кухонні кабінети—
—рекреаційні кімнати—
скоро, добре і дешево

A. Климович — Тел.: LE 6-9803; ввечері: RO 3-3325

A. КОБЗАР

Custom Plastering

Загальна виправа домів

Наша робота гарантована, а ціни помірковані!

77 Bristol Ave., Toronto, Ont. Tel.: LE 5-8713

AVENUE (CONVEYOR)

CAR WASH LTD

1537 Avenue Rd., Toronto, Ont. Tel.: RU 3-0732

Власник: М. Козак